

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nyárád Község Önkormányzata

DÁTUM (2024-2029)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei.....	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
Jövőképünk	73
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	94
3. Megvalósítás	101
3.1 A megvalósítás előkészítése	101
3.2 A megvalósítás folyamata	101
3.3 Monitoring és visszacsatolás	104
3.4 Nyilvánosság	104
3.6 Érvényesülés, módosítás	105
4. Elfogadás módja és dátuma	107

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Nyárad Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nyárad Pápától kb. 10 km-re fekvő település. Neve magyar eredetű, feltehetően nyárfákkal szegélyezett vízforrást jelölt. Az 1600-as évektől hívták a települést Nyáradnak. 1347-ig a pannonthalmi apátság birtoka volt, azután a XVII. század közepéig az ugori Choron (Csoron) család tulajdona lett. A török időkben elnéptelenedett, aztán újra benépesült. A XVII. század közepétől az Eszterházy-család birtokába került a falu. Nyáradon a XX. század elején csaknem 1500-an éltek.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

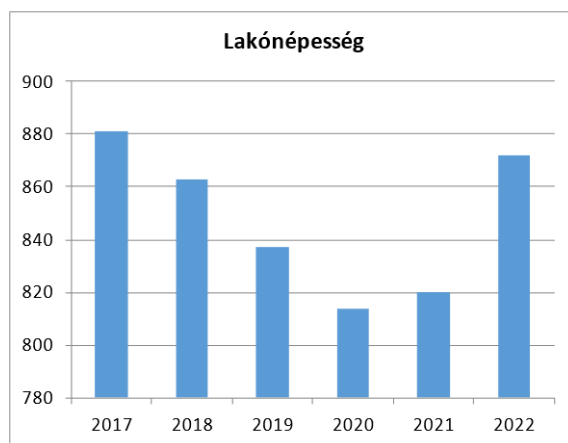
Nyárád Község a Közép-dunántúli régióhoz tartozik. A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.117 négyzetkilométer területen. A régiót közigazgatásilag három megye: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém alkotja. A régiót alkotó 4.493 km² nagyságú megye a Dunántúl közepén, a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Középső részét a Bakony hegység uralja, észak-nyugati része a Kisalföldhöz csatlakozik, dél-keleten a Balaton és a Balaton-felvidék hegyei veszik körül. Számokban 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város, ebből egy megyei jogú város, Veszprém található a megyében. Nyárád a Pápai Járáshoz tartozik, melyhez még jelenleg 48 település tartozik. A járás 1022 négyzetkilométer területű, melynek népsűrűsége 58,2 fő/km².

Demográfiai mutatók

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	881	bázis év
2018	863	97,96%
2019	837	96,99%
2020	814	97,25%
2021	820	100,74%
2022	872	106,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

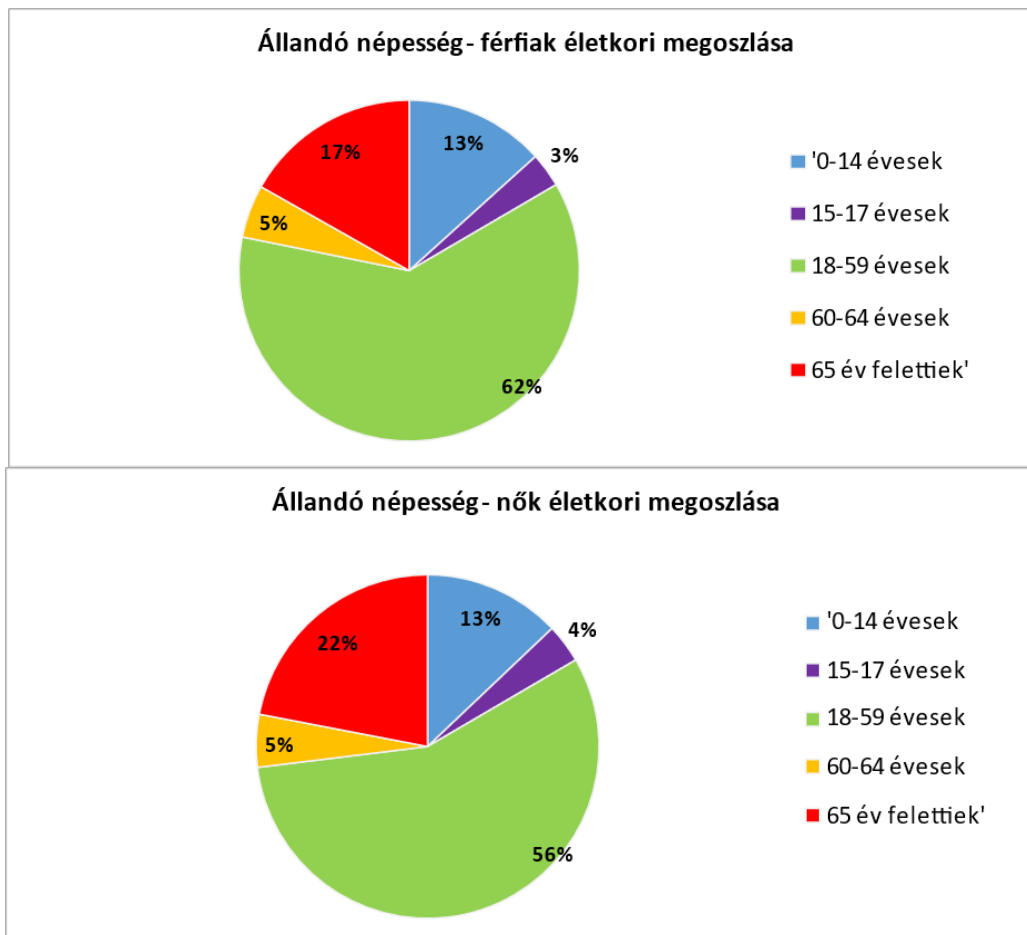

A településen a lakónépesség száma hullámzóan alakult a statisztikai adatok alapján a 2017-2022. közötti időszakban. A legalacsonyabb 2020-ban volt, mely azóta emelkedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	458	464	922	49,67%	50,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	3,04%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	61	60	121	6,62%	6,51%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	17	32	1,63%	1,84%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	282	262	544	30,59%	28,42%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	23	23	46	2,49%	2,49%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	77	102	179	8,35%	11,06%

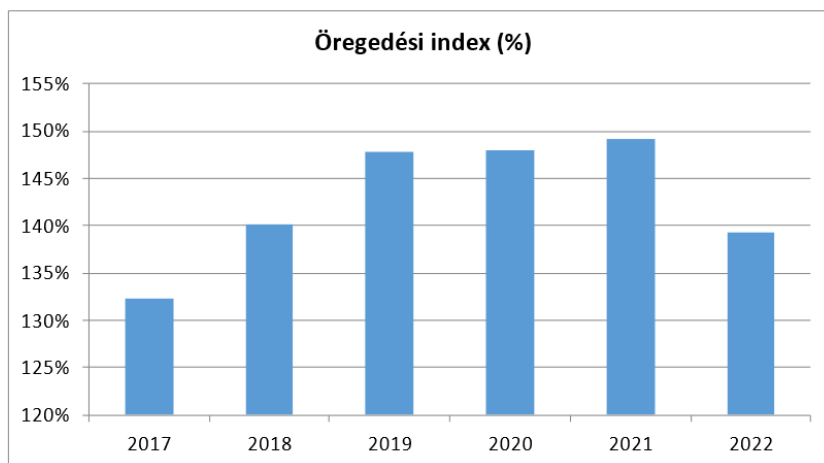
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség megoszlása a férfiak és a nők összetételét tekintve közel azonos arányú. Az életkori megoszlást tekintve pedig, az aktív korú lakosok száma a teljes népességi adat több mint felét teszik ki.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	176	133	132,33%
2018	178	127	140,16%
2019	176	119	147,90%
2020	179	121	147,93%
2021	179	120	149,17%
2022	181	130	139,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 éves korosztály és a fiatalok lakosokat tekintve az öregedési index 130-150 % százalék között mozgott a 2017-2022. közötti időszakban.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-17,90
2018	-3,44
2019	-17,65
2020	-19,38
2021	13,46
2022	25,21

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat tekintve a településen 2021. óta pozitív előjelű az állandó oda- és elvándorlások különbségének 100 állandó lakosra vetített száma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-3,36
2018	-3,44
2019	-11,76
2020	-3,63
2021	0,00
2022	6,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás alakulása növekvő tendenciát mutat.

A község infrastruktúrája

A közművekkel való ellátottság Nyárad Községben a térség településeit tekintve jónak mondható. A szennyvízcsatorna hálózat a község teljes területére kiterjedő. Az egészséges ivóvíz és a villamos energia ellátottság a település területén megoldott. A hírközlő hálózat kiépített. A községben működik nyilvános távbeszélő állomás is. A településen szilárd burkolatú utak vannak, melyek hossza kb. 5 kilométer. A település több utcából áll, Dózsa György, Alkotmány, Kossuth, Petőfi S., Rákóczi, Szabadság, Béke, Táncsics és Arany János utca. A környező településekre és a közeli városba autóbusszjáráttal közlekedhet a lakosság. A gázhálózat gerincvezetéke kiépített. Van postahivatal a településen, heti öt nap nyitva tartással.

Gazdaság

Az egy főre jutó GDP tekintetében– Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl után – stabilan a harmadik a régiók rangsorában. A régió fejlődésének alapja az erős, modern feldolgozóiparra alapuló gazdaság, a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet által hordozott telephelyi és logisztikai potenciál, valamint a kiemelkedő turisztikai adottságok. E három tulajdonság az innovációt

hordozó fejlesztések helyi alkalmazhatóságának környezetét is megteremti. 2011-ben a régió ipari termelés értéke 5.158.343 millió Ft tett ki. A regisztrált gazdasági szervezet száma eléri a 161.778 darabot, az iparral foglalkozó vállalkozások 2,5-szer haladják a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások számát (2.608 db). 173-mal több vendéglátóhely létezik a jó adottságú Közép-Dunántúl régióban, mint a Nyugat-Dunántúlon, mégis tavaly majdnem kétszer annyi turistának biztosított szálláshelyet, mint a Közép-Dunántúl régió.²

Veszprém megye az egy főre jutó GDP tekintetében – Csongrád és Heves között – a 11. a megyék rangsorában. 2012 első negyedévében a megyei ipar termelése – a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján – 202 milliárd forintot tett ki, ami a közép-dunántúli régió össztermelésének 15%-a. A Veszprém megyei székhelyű gazdasági szervezetek száma eléri a 56.871 db-ot, az iparral foglalkozó vállalkozások száma (1.972 db) 2-szer annyi, mint a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások száma.³

Nyárád településen a lakosság nagy része ma is gazdálkodik. Jelenleg a településen sokan folytatnak östermelői tevékenységet, illetve több családi gazdálkodó is él a településen. Több helyi vállalkozás is működik a községben. A gazdálkodók és a vállalkozók jellemzően a helyi aktív korú lakosokat foglalkoztatják.

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvényének II. cikke kimondja, hogy **“Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg. “**

Az Alaptörvény XV. cikke szerint **“Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

Ugyancsak az Alaptörvény XV. cikkének (4)-(5) bekezdése szerint **“Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”, valamint “Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”**

Az Alaptörvényben foglaltakat figyelembe véve készült Nyárád Község Esélyegyenlőségi programja. Településünkön mindenki számára biztosítjuk, illetve fenntartjuk az egyenlő bánásmód feltételeit, az esélyegyenlőséget.

A hátrányos helyzetű csoportok (méllyszegénységben élők, romák, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) számára a sikeres élet, és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Ezért Esélyegyenlőségi Programunkban megfogalmazott legfőbb célunk, hogy Nyárád Község olyan település legyen, ahol mindenkivel szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés a szolgáltatásokhoz. A lakosság a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezetben élhessen, valamint a szabad munkaerő-piacon minél nagyobb eséllyel vehessen részt, azt aktív korú lakosság.

² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html,

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI OPERATÍV PROGRAM, CCI-szám: 2007HU161PO005, 19-23. o.

³ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpt014.html, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyárád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nyárád község önkormányzata rendelkezik az alábbi dokumentumokkal, melyek illeszkednek a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz:

1. **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
2. **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
3. **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

A településrendezési terv részeként rendelkezünk **Településszerkezeti tervvel** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

4. **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az önkormányzat területén nem működik nevelési, illetve oktatási intézmény. Nyárad, Pápadereske, Községek Közös Fenntartású Intézményként működtetik Óvodájukat. Az Óvoda rendelkezik Esélyegyenlőségi programmal.

Az önkormányzat területén a Közjóléti Alapítvány a Vidéki Családokért útján látja el Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgáltatást, valamint a FIXPONT útján látja el a Házi segítségnyújtást.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az országos kutatásokra alapozva, az önkormányzat által gyűjtött adatokkal, illetve a helyi partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokkal kiegészítve használtuk fel a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése során.

Megállapítható, hogy a településen a felnőttképzésben, munka-erőpiaci programokban résztvevőkről, illetve a romákról, a mélyszegénységben élőkről, az idősek, fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, a devizahitelessekről nem áll rendelkezésre az esélyegyenlőségi helyzetkép kialakítását megalapozó adat. Ezeken a területeken a későbbiek folyamán további adatgyűjtés szükséges.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a fejlett országokban *mélyszegénység fogalma azt jelenti, amikor* valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

A mélyszegénységben élő családok többségének alacsony az iskolázottsága, ami jelentős mértékben korlátozza a munkaerőpiaci elhelyezkedést. Emellett nem férnek hozzá azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyek épp a munkavégzési képességük, vagy egészségi állapotuk javítását szolgálják (bölcsőde, óvoda, családsegítés stb.), mert jellemzően kisebb településeken laknak, ahol ezek az ellátások hiányoznak, vagy rossz minőségűek. Az alacsony iskolai végzettség fontos szerepet játszik a szegénység átörökítésében, mivel az előbb említett szolgáltatások hiánya visszaveti a kisgyermekkorú fejlődést, amely nagyban meghatározza a gyermekek későbbi iskolai előmenetelét, ezáltal pedig a munkapiaci esélyeit, ami a szegénységből való kiutat jelenthetné.

A mélyszegénységben élők számát leggyakrabban a jövedelmi szegénységgel mérik. A KSH a mediánjövedelem 40%-át tekinti mélyszegénységi küszöbértéknek, ami 2014-ben havi nettó 45 ezer Ft egy főre jutó jövedelmet jelentett. 2014-ben a magyarországi népesség 4,5%-a számított jövedelmi mélyszegénynek.

Magyarország 2013-ban az EU-n elül a jövedelmi szegénységi sorrendben kevésbé szegény országok közé tartozik, de az anyagi és halmozott deprivációra épülő mérőszámok alapján Magyarország az európai rangsor utolsó harmadában helyezkedik el.

A növekvő mélyszegénység kialakulásának okai lehetnek az alacsony képzettség és munkanélküliség, a jóléti rendszer szűkös és elégtelen minőségű eszköztára, illetve ezek igénybevételének hiányosságai, valamint a tervgazdaságból a piacgazdaságba való átmenetkor bekövetkezett gazdaságszerkezeti átalakulások, illetve 2008. évi válságot követő gazdasági stagnálás, a segélyek összegének csökkentése, a hozzáférés szigorítása.

A közhiedelemmel ellentétben a legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoportot nem a nyugdíjasok, hanem a gyermekek alkotják. Ennek egyik oka, hogy a szegényebb háztartásokban az átlagosnál nagyobb a gyermekek aránya, illetve a kisgyermekes családokban az anya gyakran nincs jövedelemszerző helyzetben, így ezek a háztartások kisebb jövedelemmel rendelkeznek.

A közvéleménnyel ugyancsak ellentétes tény, hogy bár a mélyszegények körében felülreprezentáltak a cigányok, a többségük mégsem az, a mélyszegények harmada/fele között becsülik csak arányukat.

A romák szegénysége nagyrészt alacsonyabb iskolázottságuknak tudható be, részben annak, hogy nagyobb számban élnek leszakadt térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció is szerepet játszik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény 4. § (1) bekezdése alapján jövedelem: az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjtv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

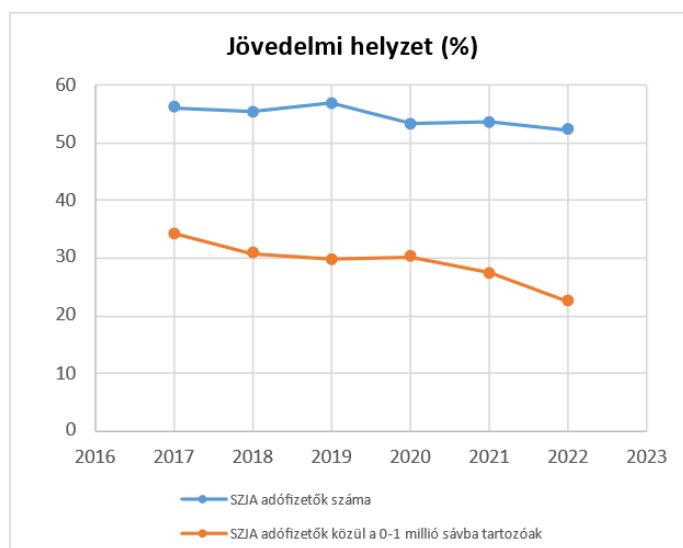
szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más. Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 90.450 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	56,02	34,26
2018	55,39	30,81
2019	56,77	29,73
2020	53,25	30,14
2021	53,54	27,44
2022	52,25	22,54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A személyi jövedelemadó fizetésre kötelezett lakosság az állandó népesség felét teszi ki.

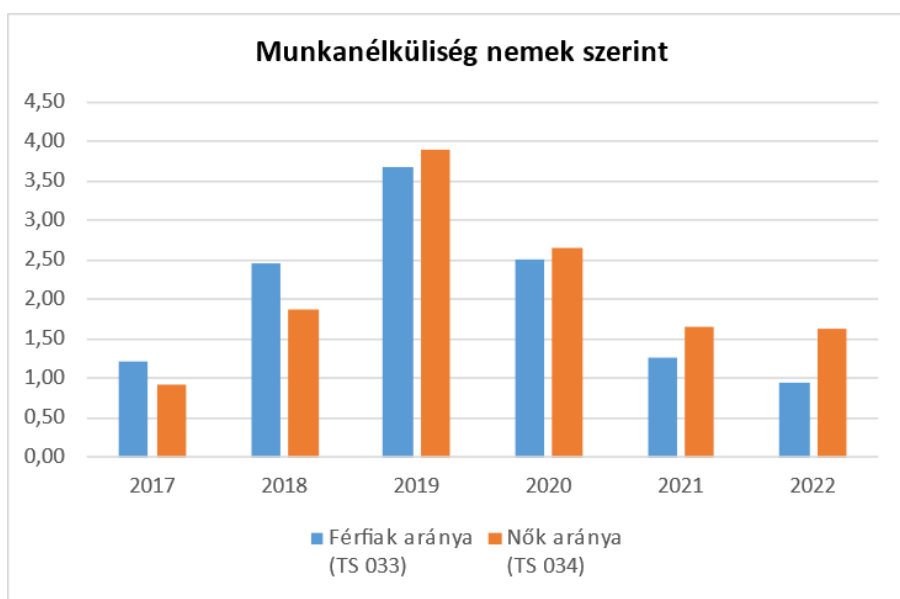
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,22	0,92	1,07%
2018	2,45	1,86	2,16%
2019	3,67	3,90	3,79%
2020	2,50	2,65	2,58%
2021	1,26	1,66	1,46%
2022	0,95	1,63	1,29%

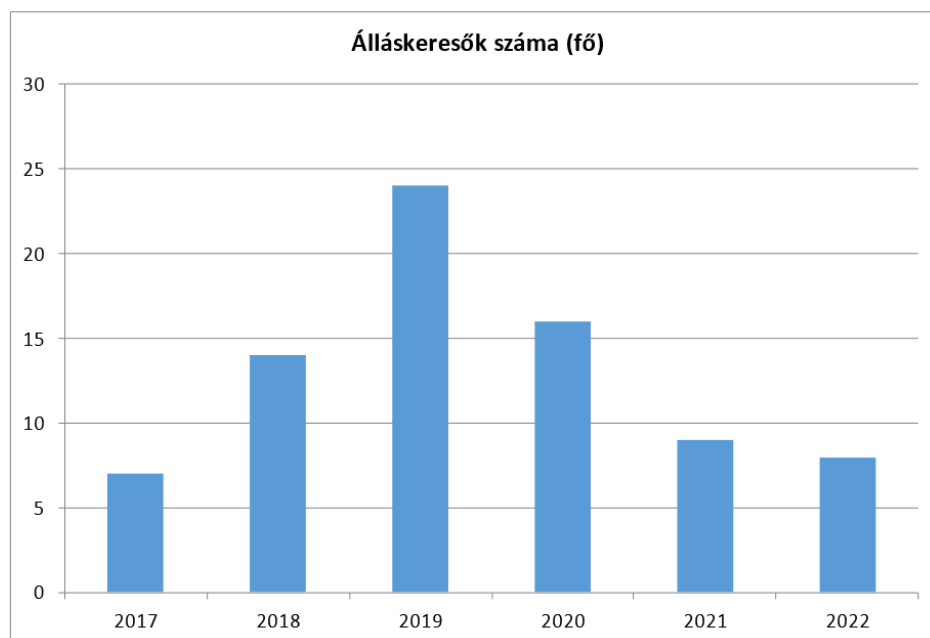
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliségi ráta alacsony a településen. A nyilvántartott álláskeresők esetén a nők és a férfiak aránya közel azonos.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	7	14	24	16	9	8
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	4,00	4,00	2,00	1,00	0,00
	%	28,57%	28,57%	16,67%	12,50%	11,11%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	4,00	2,00	2,00	1,00
	%	14,29%	7,14%	16,67%	12,50%	22,22%	12,50%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	25,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	7,14%	4,17%	0,00%	0,00%	12,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	3,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	7,14%	12,50%	12,50%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	3,00	3,00	2,00	0,00
	%	14,29%	21,43%	12,50%	18,75%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	3,00	3,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	18,75%	22,22%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	14,29%	7,14%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%	12,50%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	3,00	1,00	3,00	2,00	2,00
	%	28,57%	21,43%	4,17%	18,75%	22,22%	25,00%

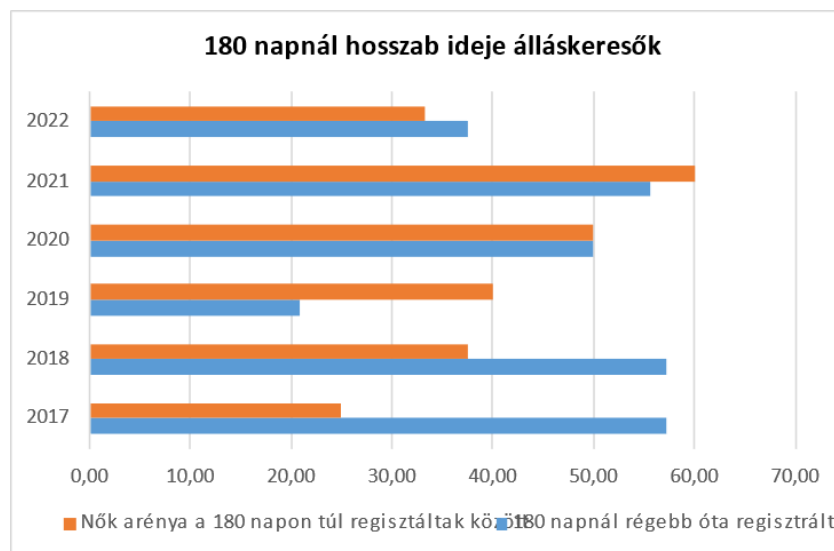
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma a legmagasabb 2019. évben volt, mely jelentősen lecsökkent 2022-re.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	57,14	25,00
2018	57,14	37,50
2019	20,83	40,00
2020	50,00	50,00
2021	55,56	60,00
2022	37,50	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

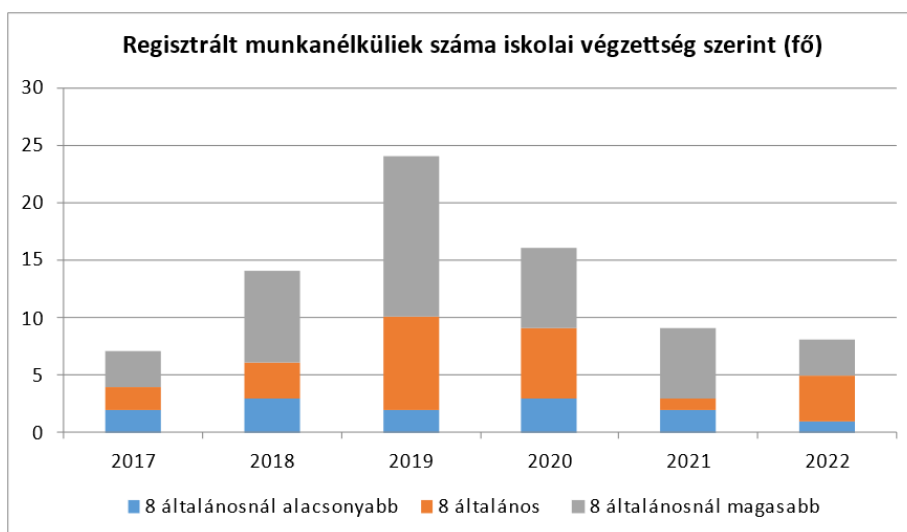

A nők aránya a tartósan munkanélküliek körében változóan alakult, de mára jelentősen lecsökkent, mivel a kisgyermekes anyák elhelyezkedését segítette több helybeli munkavégzési lehetőség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	7	2	28,57%	2	28,57%	3	42,86%
2018	14	3	21,43%	3	21,43%	8	57,14%
2019	24	2	8,33%	8	33,33%	14	58,33%
2020	16	3	18,75%	6	37,50%	7	43,75%
2021	9	2	22,22%	1	11,11%	6	66,67%
2022	8	1	12,50%	4	50,00%	3	37,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

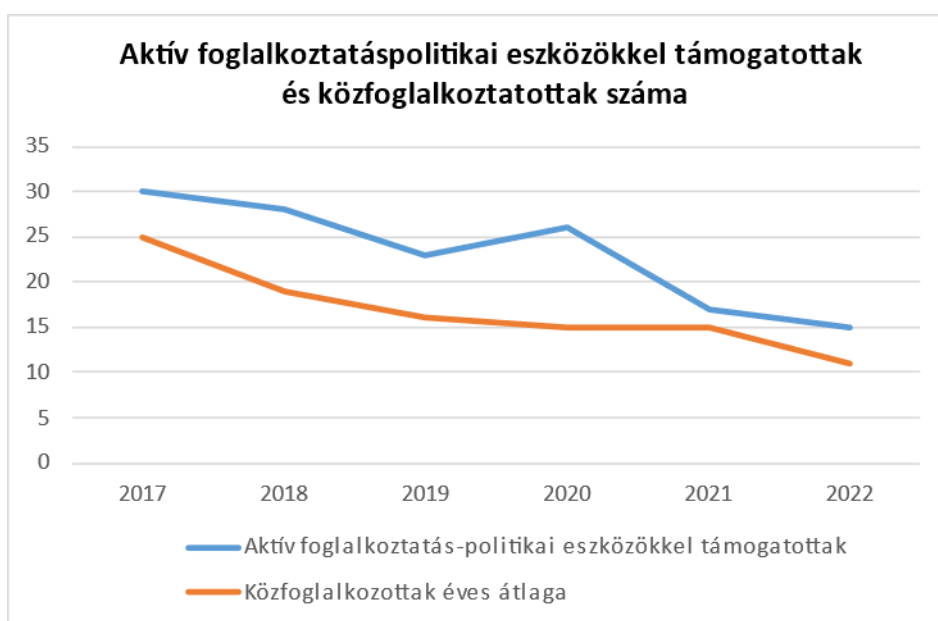

A regisztrált munkanélküliek száma a 2017-2022. időszakban általánosságban véve magasabb a 8 általános magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	30	25
2018	28	19
2019	23	16
2020	26	15
2021	17	15
2022	15	11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mind az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma, mind a közfoglalkoztatottak száma jelentősen csökkent az elmúlt időszakban, a munka világába való visszavezetésnek köszönhetően.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Nyárád településről tömegközlekedéssel könnyedén elérhető Pápa illetve Celldömölk város is, ahol több munkalehetőség is található. Ugyanakkor a nagyobb vállalatok saját buszjáratokat is indítanak itt lakó munkavállalók részére.

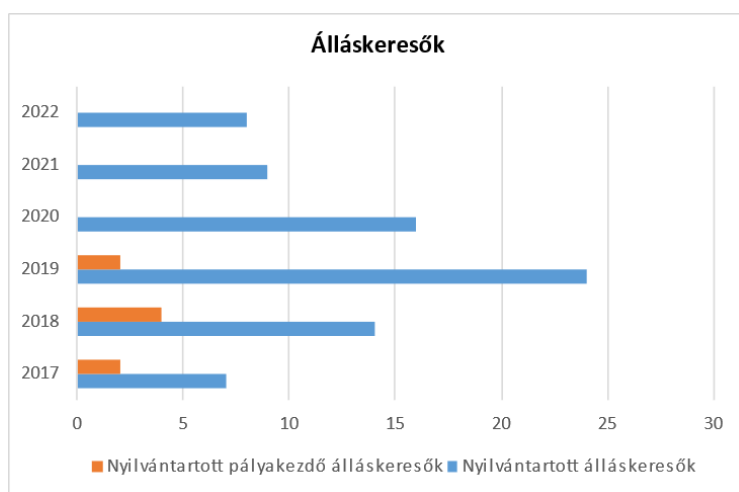
Jelenleg helyben is van több munkalehetőség. Illetve a helyben működő szociális szövetkezetnél, valamint a községben működő családi gazdaságokban is jellemzően a falubeliek dolgoznak.

A településen foglalkoztatási program a Munkaügyi Kirendeltség támogatásával a közfoglalkoztatás, melynek keretében általánosan a regisztrált álláskereső, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő foglalkoztatására nyílik lehetőség. A közeli város Munkaügyi Kirendeltsége évente több alkalommal is szervez munkaerő-piaci programokat, állásbörzétet, melyekre a településen élő regisztrált álláskeresőket is meghívja. Képzéseket is indít, melyekről értesíti a munkanélküli lakosokat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	7	2
2018	14	4
2019	24	2
2020	16	0
2021	9	0
2022	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső a településen jellemzően nem a pályakezdők közül kerülnek ki.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A közeli Pápa Városban a Munkaügyi központ szervezésében évente több alkalommal indulnak képzések, továbbképzések, melyekről hirdetmények útján tájékozódhatnak a fiatalok.

Nyárad településen lakosságának nagyon kis százalékát teszik ki a mélyszegénységben élők. Szegregátum nincs a településen. A roma, illetve a mélyszegénységben élő lakosok hátrányos helyzete a foglalkoztatás területén, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzájutás területén nem jellemző.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Roma, illetve mélyszegénységben élő személy foglalkoztatására az önkormányzat intézményeiben a megelőző öt évben nem került sor. Az ő foglalkoztatásuk jellemzően közfoglalkoztatás keretében történt.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Ebtv. 21. §-a alapján az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f)* a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i)* a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- j)* a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

Ugyanakkor, nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését

- a) az alkalmazáskor a munka vagy a munkakörülmények természete alapján indokolt, tényleges és meghatározó szakmai feltételre alapított, jogszerű célt követő és azzal arányos megkülönböztetés,
- b) a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.

Törvény, törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére - a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

Hátrányos megkülönböztetésről a településen nincs tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A közeli Pápa városban több képzési lehetőség is biztosított a környékbeli lakosok számára, így ott szükség esetén a digitális ismereteket is el tudják sajátítani. Jellemzően jó a digitális eszközökkel való ellátottsága a falu lakosainak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosít az illetékes Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala:

- a) időskorúak járadékát,
- b) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
- d) gyermekek otthongondozási díját,
- e) kiemelt, illetve emelt összegű ápolási díjat;

A helyi önkormányzat képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást állapít

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók.

A helyi önkormányzat rendeletében foglalt ellátások a következők

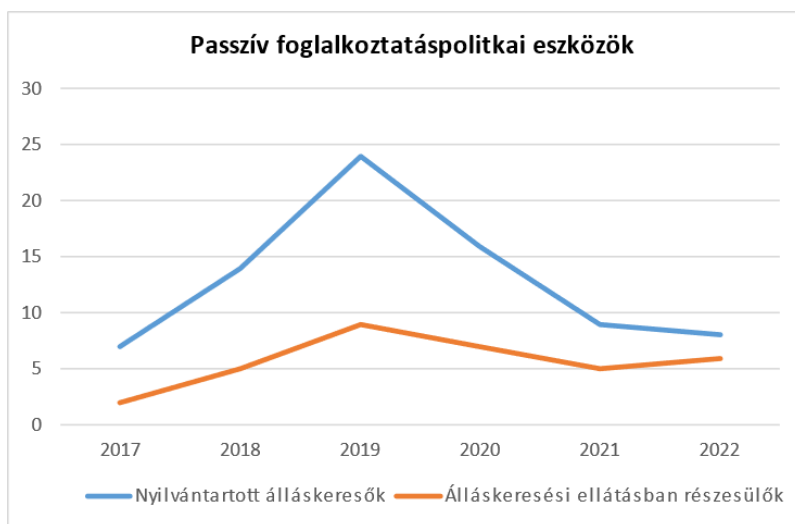
- rendkívüli települési támogatás
- temetési támogatás
- születési támogatás
- települési lakhatási támogatás
- 0-3 éves korú gyermekek támogatás,
- óvodáztatási, települési iskoláztatási támogatás
- 60 év feletti személyek támogatása

Az álláskeresők részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségterítés jár a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991 évi IV. tv., vagyis röviden az Flt-ban meghatározott feltételek alapján, melyet az illetékes Munkaügyi Központ folyósít.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	7	1,22%	2	28,57%
2018	14	2,51%	5	35,71%
2019	24	4,43%	9	37,50%
2020	16	3,11%	7	43,75%
2021	9	1,73%	5	55,56%
2022	8	1,43%	6	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

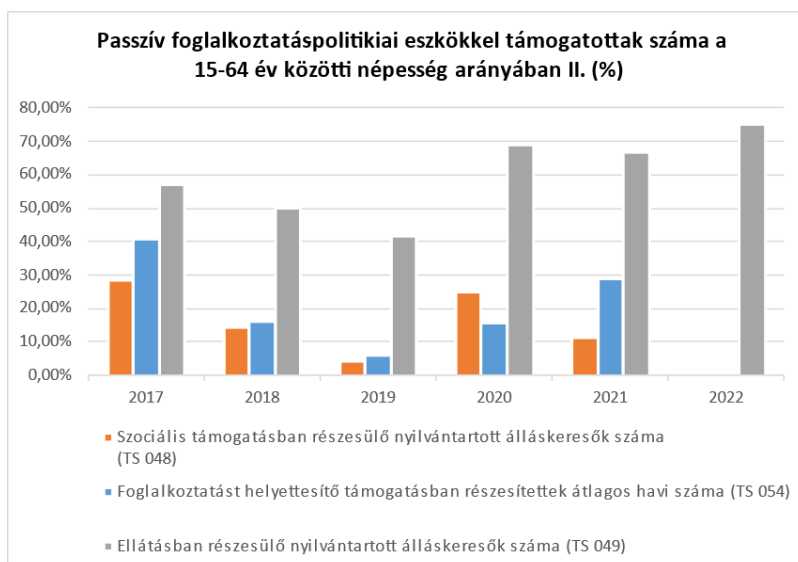

A nyilvántartott álláskeresők száma nem jelentős, azonban az álláskeresési ellátásban részesülő munkanélküliek száma emelkedett a fenti időszakban.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	2	28,57%	3	41,00%	4	57,14%
2018	2	14,29%	2	16,14%	7	50,00%
2019	1	4,17%	1	5,96%	10	41,67%
2020	4	25,00%	3	15,81%	11	68,75%
2021	1	11,11%	3	28,78%	6	66,67%
2022	0	0,00%	0	0,25%	6	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 2015. évben életbe lépő módosítása alapján több ellátás átalakult. A folyósító szerv, valamint az ellátási formák szétváltak, továbbá új ellátás bevezetésére is sor került.

Az aktív korúak ellátásának részletes szabályait az Szt. 33.-37. §-ai tartalmazzák.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3)

bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

Az Szt. 35. §-a alapján az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították (kivételesen az egészségkárosodott személy, illetve, az a személy, aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani) foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a.

Ha a jogosult

a) keresőtevékenységet - ide nem értve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát - végez, az azt megalapozó jogviszony fennállásának első 120 napjában,

b) közfoglalkoztatásban vesz részt, a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt, vagy

c) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban vagy képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás vagy a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel.

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

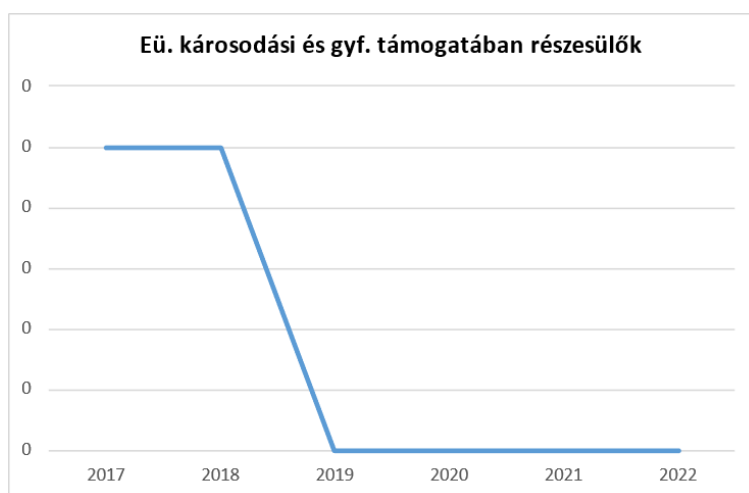
b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását

napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének (e § alkalmazásában: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 95%-ának szorzatával.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

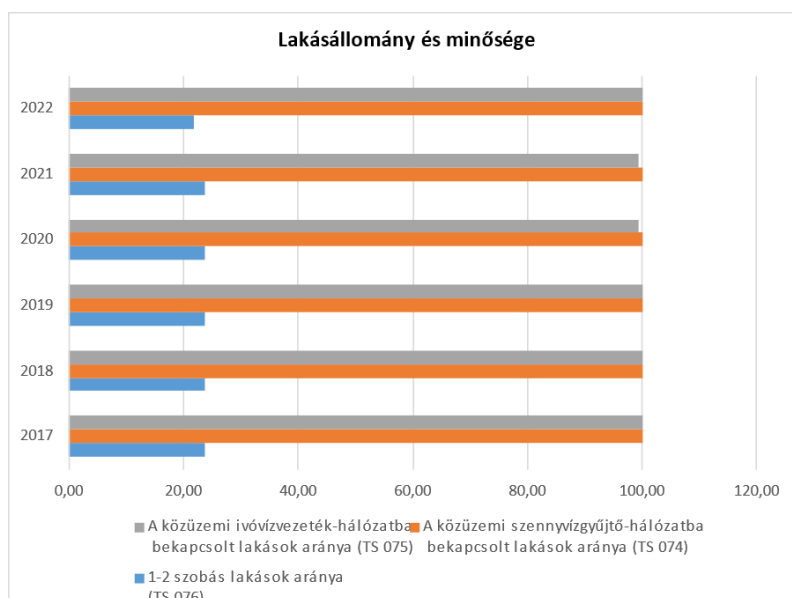
Nincs a településen egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesített személy.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	357	0	0,00	23,81	100,00	100,00
2018	357	0	0,00	23,81	100,00	100,00
2019	357	0	0,00	23,81	100,00	100,00
2020	359	2	5,57	23,68	100,00	99,44
2021	359	0	0,00	23,68	100,00	99,44
2022	350	0	0,00	21,71	100,00	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Nyárad településen az elmúlt időszakban az új lakóház építése nem volt jellemző, de a már lakóházként nyilvántartott ingatlanok mindegyike teljesen közművesített, megfelelő lakhatási körülményt biztosít.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	357	0	0	0	0	0	0
2018	357	0	0	0	0	0	0
2019	357	0	0	0	0	0	0
2020	359	0	0	0	0	0	0
2021	359	0	0	0	0	0	0
2022	350	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

A településen elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás, bérlakás, szociális lakás, valamint egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

b) szociális lakhatás

A településen elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás, bérlakás, szociális lakás, valamint egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

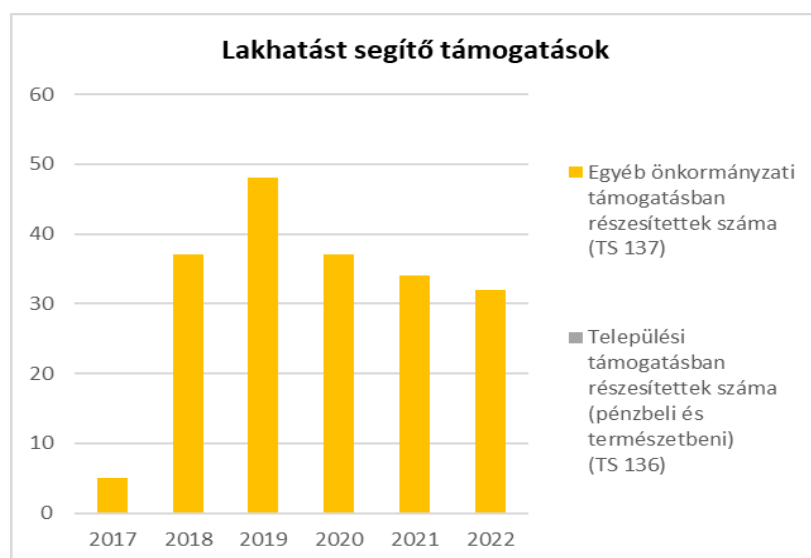
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás, bérlakás, szociális lakás, valamint egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	5
2018	n.a.	37
2019	n.a.	48
2020	n.a.	37
2021	n.a.	34
2022	n.a.	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyárád Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások szabályozásáról szóló 8/2021. (V. 27.) önkormányzati rendelet 10-13. §-a szabályozza a települési lakhatási támogatást, mint ellátási formát, mellyel a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújt hozzájárulást.

A támogatás egy évre kerül megállapításra, havi összege pedig a lakásfenntartás elismert havi költségének a 20 %-a. Jelenleg 12 háztartás részesül ebben az ellátásban.

f) eladósodottság

A településen az eladósodottságról nem rendelkezünk adattal, azonban van egy-két nehéz sorsú család, akik a Nemzeti Vagyongkezelő által megvásárolt régen saját ingatlanjaikban bérlők.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

Nyárád külterületén nincs lakóingatlan.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

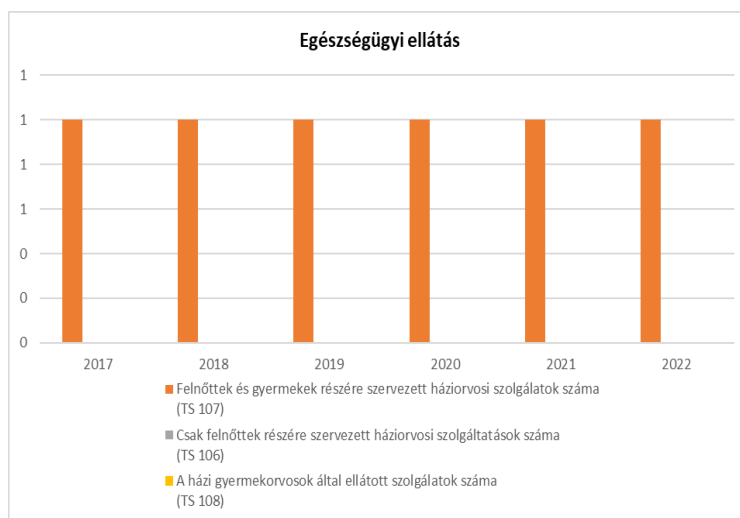
Nyárád településen nincs telep sem szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogygyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	19	5,43
2018	1	0	0	0	21	6,00
2019	1	0	0	0	20	3,17
2020	1	0	0	0	16	3,00
2021	1	0	0	0	19	2,58
2022	1	0	0	0	23	1,09

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Nyárad településen működik háziiorvosi szolgálat, melyen a gyermek és felnőttkorú lakosok ellátása történik heti 3 alkalommal. A szolgálat orvosa ellátja még Nemesszalók és Vinár községek háziiorvosi feladatait is. A község védőnője hetente több alkalommal tart tanácsadást a településen.

Fogorvosi ellátási szerződést a közeli Nagyalásony településen praktizáló fogorvossal kötött az önkormányzat.

A Pápai Városi Kórházban a szakorvosi rendelésekre, szűrővizsgálatokra időpontegyeztetéssel tudnak a település lakosai eljutni.

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelően kerül sor a településen a szolgáltatások nyújtására, előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Veszprémi Kórház autóbussa évente egy alkalommal a településen biztosítja a tüdőszűrő vizsgálatot a lakosság számára. A 40 év feletti nők mammográfiai szűrését a Veszprémi Kórházban végzik, melyre minden évben az önkormányzat által szervezett autóbusszal juthatnak el az igénybevevők.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Pápa városban működik Nevelési Tanácsadó, mely biztosítja a körzetéhez tartozó települések gyermekeinek szakellátását.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat napi egyszeri meleg ételt biztosít az arra rászorulóknak számára házhozszállítással a falugondnoki szolgálat közreműködésével. A szociális étkeztetést, a társulás keretében fenntartott saját konyhájáról biztosítja melyre azok a személyek jogosultak, akiknek kora, egészségi állapota, szociális helyzete ezt indokolja. Az étkezők számára a szociális szövetkezet által vegyszermentesen termesztett zöldség, gyümölcsök, valamint a mintagazdaságban tartott csirkehús felhasználásával készült ételekkel is biztosítja az egészséges táplálkozást.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működik Sport Egyesület, melynek szervezésében rendszeresen megrendezésre kerülnek különböző sportesemények, ahol a falu lakosai nagy számban vesznek részt minden alkalommal.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális étkeztetés a településen élő arra rászoruló lakosok számára biztosított az önkormányzati konyháról, melynek házhozszállítását a falugondnoki szolgálat biztosítja.

Az önkormányzat területén a Közjóléti Alapítvány a Vidéki Családokért útján látja el Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgáltatást, valamint a FIXPONT útján látja el a Házi segítségnyújtást.

g) drogprevenció szolgáltatások;

Drogprevenció előadások meghívásos előadókkal igény szerint megrendezésre kerülnek a Községi Házban.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha a településen nem működik.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	22	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a Községi házban évente több alkalommal megrendezésre kerülnek a lakosok nagy százalékát megmozgató rendezvények. Falunap, krumplifesztivál, gyermeknap, idősek napja, májusfa állítás, kitáncolás, adventi gyertyagyújtás, szilveszter, évente egy alkalommal, szakkörök, közösségformáló egyéb rendezvények pedig heti, havi rendszerességgel.

Az Ifjúsági Községi Szolgáltató Térben továbbá egy vadászati kiállítás, falumúzeum, valamint könyvtár működik, ami nyitvatartási időben látogatható. A nyitva tartás hetente 40 órában történik.

Minden évben a hivatalos nyári tanítási szünetben megszervezésre kerül egy egyhetes nyári tábor a dolgozó szülőket segítve.

Évente több alkalommal szervez az önkormányzat kirándulásokat mind belföldi, mind külföldi úticélokkal.

Heti egy alkalommal kerül megtartásra a gyermekangol a Községi házban, a kultúrházban pedig jóga foglalkozáson vehetnek részt a lakosok.

Csatlakozva a Déryné programokhoz, több színvonalas színházi előadást tekinthettek meg az itt élők.

A Nyárádi Sportegyesület keretében játszó focisták mérkőzéseit a lakosok mindig nagy örömmel fogadják, és látogatják.

Az önkormányzat Községi terek fejlesztésével (játszótér, fitneszpark) a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését kívánja segíteni.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen a közösségi együttélés jellemzőit talán a társadalmi munkákon való aktív megjelenés mutatja meg leginkább. Továbbá az önkéntes segítők minden egyes rendezvény szervezésében és a lebonyolításban segítséget nyújtanak.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Mi sem bizonyítja jobban a közösség szolidaritását, mint az, hogy a közösségi terek szépítésében, és rendezésében, a falu lakosságának apraja nagyja megjelenik.

c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nyárád településen nagyon kevés számban élnek olyan személyek, akik más nemzetiséghez való tartozók.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Nyárád településen működik a Közös Nyárádért Egyesület, melynek szervezésében is több a közösség építését szolgáló rendezvény kerül megtartásra éves szinten.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Megélhetési problémák, a tartósan munkanélküliek körében	Háztáji mintaprogram Közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása Munkahely teremtés, gazdaságfejlesztés Helyi termékek boltja

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 14. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	458	464	922	49,67%	50,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	3,04%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	61	60	121	6,62%	6,51%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	17	32	1,63%	1,84%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

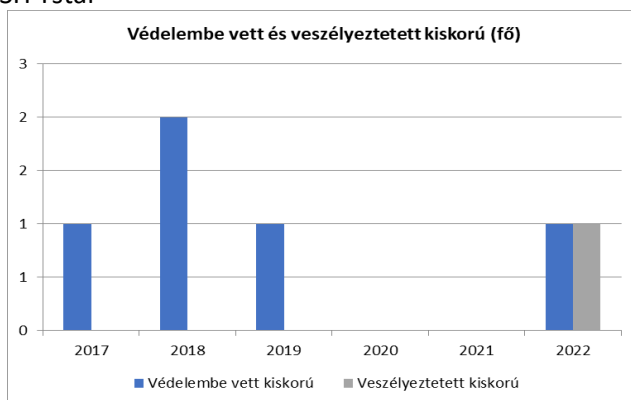
Az állandó népesség 3,04 %-a a bölcsődés korú, 13,13%-a az óvodás, általános iskolás korú, és 3,47 %- a fiatalkorú gyermek. Nemek szerinti megoszlásukat tekintve közel azonos arányban vannak a fiúk, illetve a lányok, akárcsak a felnőtteknél.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a településen a kis- illetve fiatalkorú lakosság az állandó népesség kis százalékát teszik ki.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	0
2018	2	0
2019	1	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

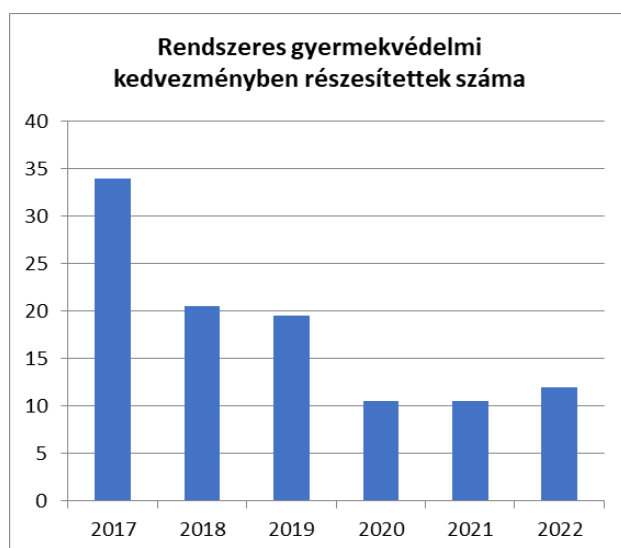

A védelembe vett, illetve a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma a településen nagyon kicsi 1-1 fő volt 2022. évben.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	34
2018	21
2019	20
2020	11
2021	11
2022	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

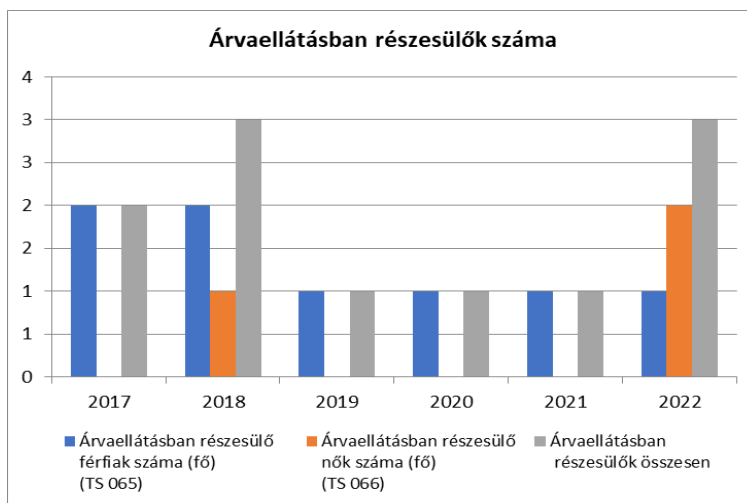

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a településen jelentősen lecsökkent az évek folyamán mára már csak 12 gyermek részesül ilyen ellátásban.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	2	0	2
2018	2	1	3
2019	1	0	1
2020	1	0	1
2021	1	0	1
2022	1	2	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Sajnálatosan az árvaellátásban részesülők száma megemelkedett, bár még így is nagyon kis százalékát teszi ki a lakoságnak.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. §-a alapján Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

a) a tizennyolc éven aluli,

b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és

c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

(4) Az (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában meghatározott összeg számításánál – a kérelem benyújtásának időpontjában – közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,

c) az a) és b) pontba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

(5) A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot is érteni kell.

(6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.

(7) Ha a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő személy már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.

(8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

(9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nagyon kis számban él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről nincs információnk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

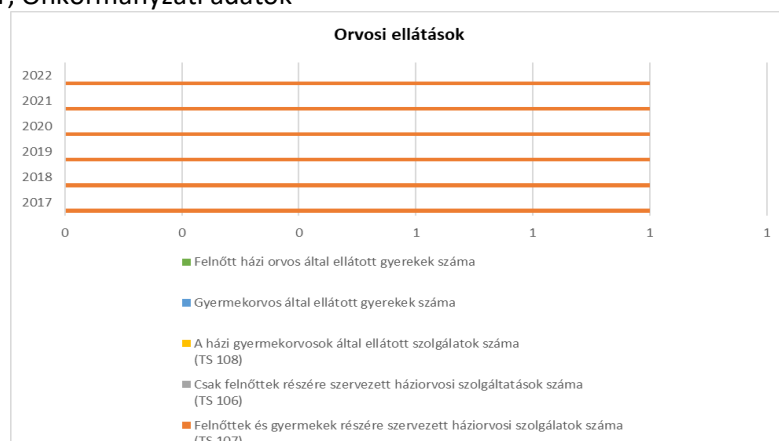
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő ellátja Pápadereske, Dáka, Nyárad, Nemesszalók települések kisgyermekait is. Hetente több alkalommal tart tanácsadást a településen.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A település háziorvosa ellátja mind a felnőtt, mind a gyermekkorú lakosságot. Hetente 3 nap tart rendelőt Nyárad községben.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú speciális ellátásra szoruló gyermekeket a Pápai Nevelési Tanácsadó szakemberei gondozzák.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A település gyermekjóléti szolgáltatását a Közjóléti Alapítvány a Vidéki Családokért alkalmazottja végzi.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Jelenleg még a településen nem működik Bölcsőde, de egy sikeres pályázatnak köszönhetően a közeljövőben megkezdődik a Bölcsőde építése, ami hamarosan megoldja a legkisebb korosztály napközbeni gondozását.

- f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi rendszer nagy figyelmet szentel a kis- és fiatalok gyermekekre. Bárki jelzéssel élhet a gyermekjóléti szolgálat felé, aki jelzést követően azonnal felveszi a kapcsolatot a családdal. A Pápa Városban működő Gyermekvédelmi Szakszolgálat szakemberei indokolt esetben szintén felkeresik a családot a probléma megoldása céljából.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben lévő gyermekek számára a KAVICS alapítvány, a Nevelési Tanácsadó, a Gyermekvédelmi Szakszolgálat szakemberei tudnak segítséget nyújtani. Továbbá működik egy önkéntes telefonos lelkisegély szolgálat Pápa Városban, melynek elérhetőségeit rendszeresen közzé teszik a helyi médiában.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokat rendszeresen szervez a közművelődési szakember, illetve a Közösen Nyáradért egyesület. A játszótér, illetve a sportpálya, a gumiburkolatú pálya nyitva áll a hét minden napján a lakosok számára, melyet a gyerekek

előszeretettel igénybe is vesznek. A nyári szünetben egyhetes nyári tábor tart az önkormányzat, ahová 3 éves kortól 18 éves korig várják a gyermekeket, akik változatos programokon vehetnek részt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az óvodás korú gyermekek számára az intézményi étkeztetés a helyben működő konyháról biztosított. Az általános iskolás korú gyermekek az általuk választott, illetve a körzeti általános iskolában tudnak étkezni. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetése szintén a helyi konyháról biztosított. Jelenleg az ezt igénybe vevők száma egy, aki általános iskolás korú.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Eltérő kultúrájú vagy hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok kifejezetten erre a célra irányulva nem valósulnak meg a településen. Ugyanakkor a gyermekek számára több rendezvény is megtartásra kerül évente, ahol az egyenlő bánásmód követelményei alapfeltételek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor nincs tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

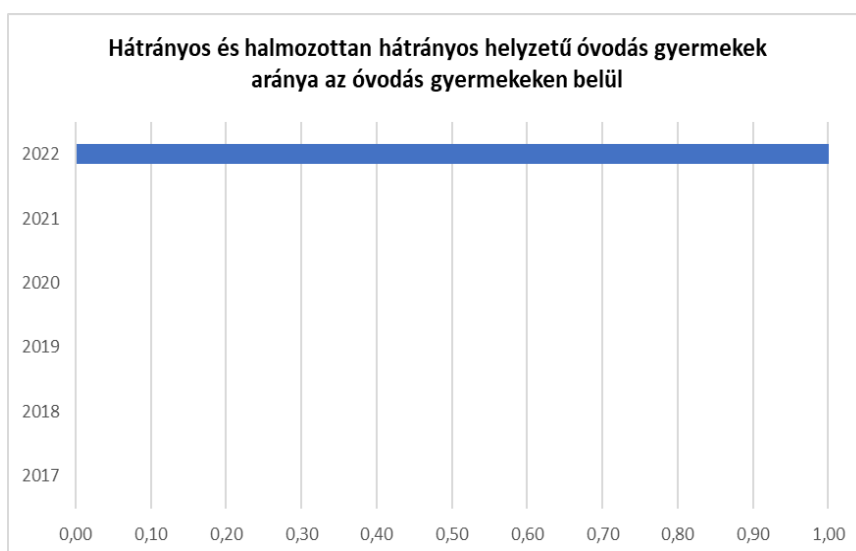
Előnyben részesítésről, hátránykompenzáló juttatásokról, szolgáltatásokról az ellátórendszerek keretein belül szintén nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	19	0	0,00
2018	21	0	0,00
2019	19	0	0,00
2020	26	0	0,00
2021	32	0	0,00
2022	33	1	3,03

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodába beíratott gyermekek közül egy fő hátrányos helyzetű.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	4	0
2018	4	0
2019	2	0
2020	2	0
2021	3	0
2022	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

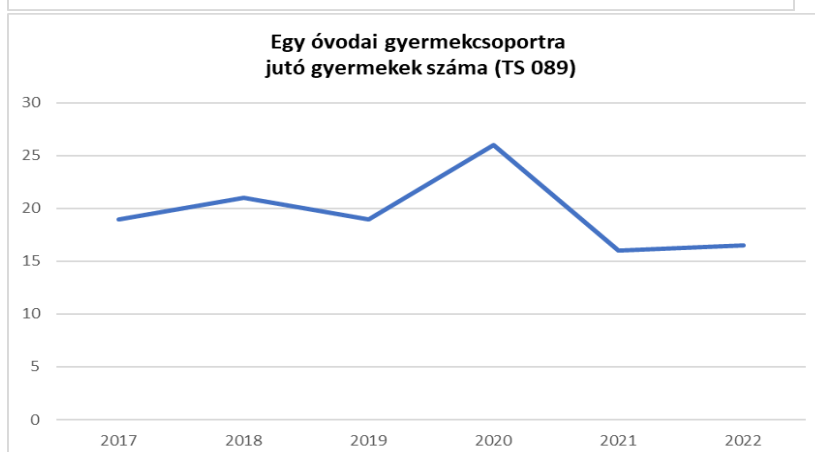
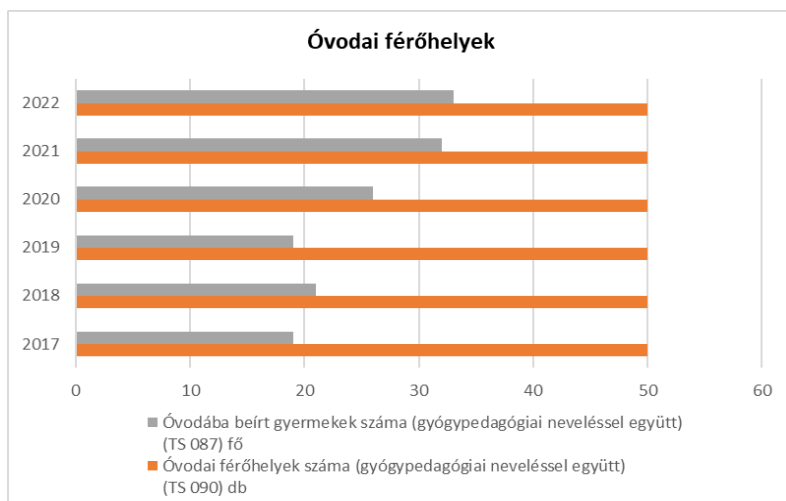

A településen nagyon kis számban élnek hátrányos helyzetű gyermekek. Számuk az elmúlt évek alatt jelentősen nem változott.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	1	50	1	19	0	0	19
2018	n.a.	1	50	1	21	0	0	21
2019	n.a.	1	50	1	19	0	0	19
2020	n.a.	1	50	1	26	0	0	26
2021	n.a.	2	50	1	32	0	0	16
2022	n.a.	2	50	1	33	0	0	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

A településen működik Óvoda két település közös fenntartásában, a megnövekedett gyermeklétszámnak köszönhetően jelenleg 2 csoporttal.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskola nincs a településen. A gyermekek a közeli Nemesszalók községbe, illetve Pápa Városba járnak általános iskolába.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot eredményesen befejezők számáról nem rendelkezünk adattal.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek nem relevánsak a településen.

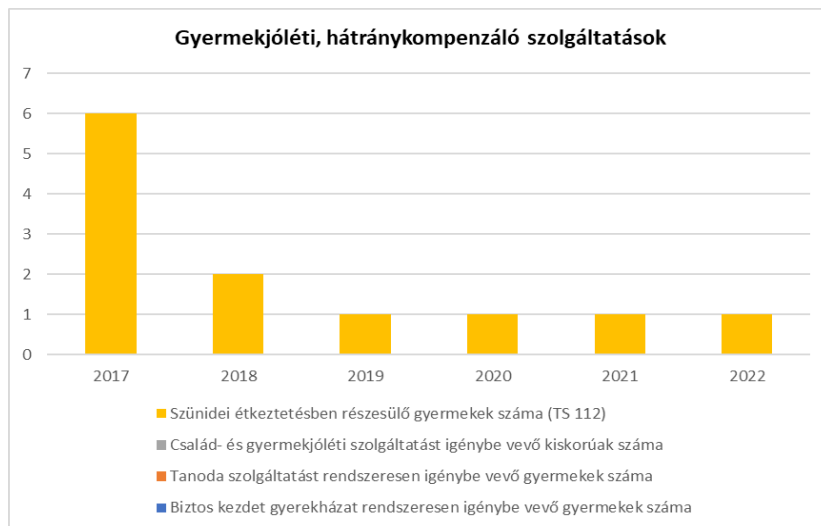
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések nincsenek.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	6
2018	n.a.	n.a.	n.a.	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma a településen jelenleg csak 1 fő.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település játszóterei bővítésre, felújításra szorulnak	Játszótér létrehozása, bővítése
Nincs a településen olyan sportlétesítmény, mely minden igényt kielégítene	Sportlétesítmény létrehozása
Továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat	Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat
Az óvodában a meglévő számítástechnikai eszközök elavultakká váltak	Óvoda számítástechnikai eszközeinek bővítése, fejlesztése
Az óvodás korú tehetséges gyermekekkel a külön foglalkozás fejlesztést igényel	Óvodai tehetséggondozás, tehetségfejlesztés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

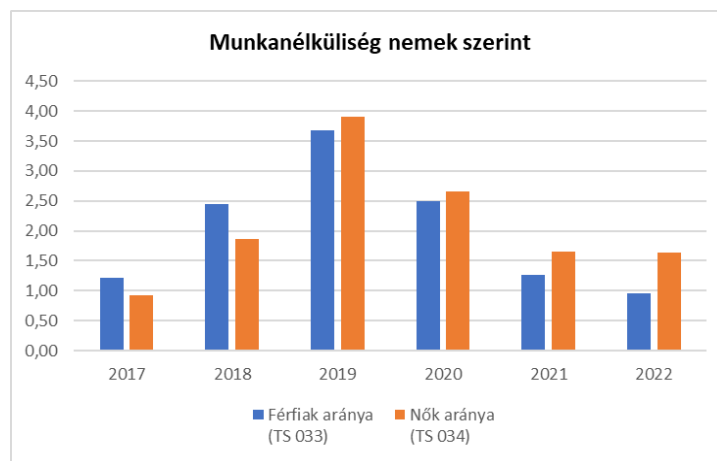
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,22	0,92	1,07%
2018	2,45	1,86	2,16%
2019	3,67	3,9	3,79%
2020	2,5	2,65	2,58%
2021	1,26	1,66	1,46%
2022	0,95	1,63	1,29%

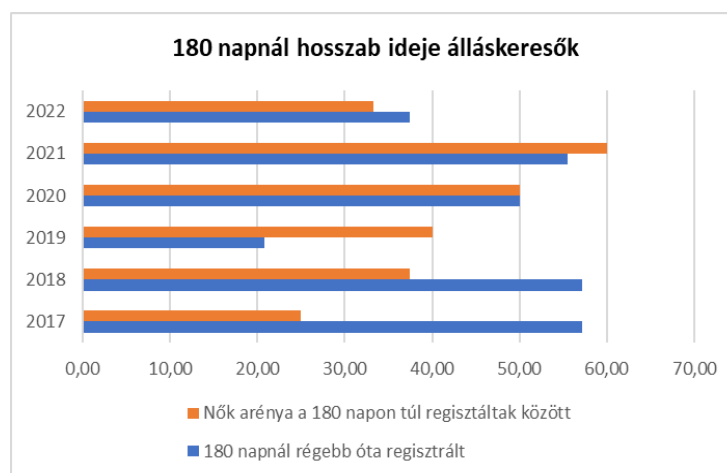
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A férfiak és a nők aránya a nyilvántartott álláskeresők körében közel azonos.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	57,14	25
2018	57,14	37,5
2019	20,83	40
2020	50	50
2021	55,56	60
2022	37,5	33,33

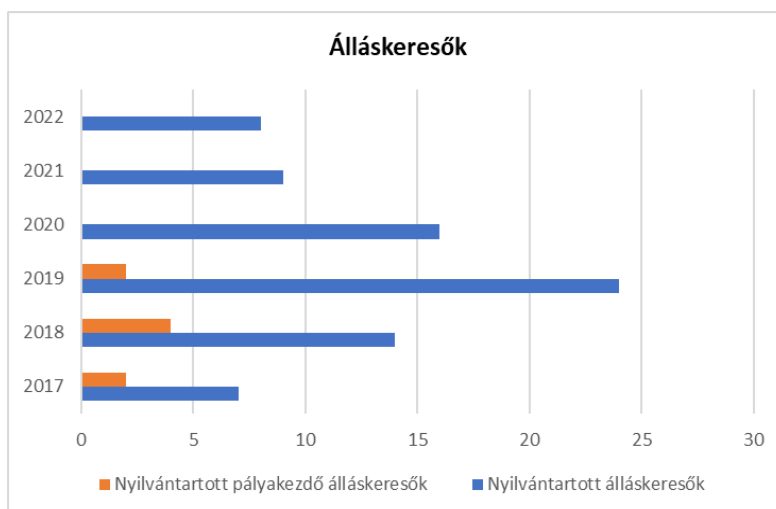
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartot álláskeresők körében ingadozó volt az elmúlt években. 2022 évet tekintve 33,33 % volt.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	7	2
2018	14	4
2019	24	2
2020	16	0
2021	9	0
2022	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pályakezdő munkanélküli jelenleg nincs a településen.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatás segítő és képzési programokban való női részvételtől nem rendelkezünk adattal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők számára a helyi közfoglalkoztatás keretében mindig adódik lehetőség, de a további elhelyezkedési lehetőségeikről nem rendelkezünk információval.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs adatunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem, vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁴

⁴ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Jelenleg a településen nincs Óvoda, Bölcsőde, Családi Napközi, Családi, illetve házi gyermekfelügyelet. A nyári szünetben a dolgozó anyák megsegítése céljából nyári tábor megszervezésére kerül sor már két éve. A közeljövőben szeretné az önkormányzat a jól bevált program további megtartását.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen heti több nap is tart tanácsadást a védőnő, aki ellátja a környező települések védőnői feladatait is.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen jelenleg még nem működik bölcsőde, de egy sikeres pályázatnak köszönhetően a közeljövőben megvalósul egy beruházás, melynek keretein belül egy teljesen új épület ad majd otthont a Nyárádi bölcsődének.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A védőnői szolgálat Dáka, Pápasalamon, Nyárad, Marcalgergelyi, Vinár, Pápadereske körzetet látja el. A településen gyermekorvos nincs, de a háziorvos ellátja a felnőtt, illetve a gyermekkorosztályú betegeket is.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A **családon belüli erőszak** esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A **nők elleni erőszak különböző formáira**, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Nőket érő erőszak, illetve családon belüli erőszak nem történt a megelőző öt évben. Rendőri riasztás, tényleges feljelentés, bírósági ítélet nem volt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nincs a településen. Viszont anyaoththon a közeli Pápa Városban van, így biztosított a nehéz helyzetbe került édesanyák elhelyezése gyermekeikkel együtt szükség esetén.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Jelenleg a településen a képviselő-testület egy tagja nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen élő dolgozó nők számára problémát okozhat a gyermekek nyári szünidőben történő ellátása. Ezekre a problémákra keresett megoldást a megelőző években az önkormányzat és minden évben megszervezi a nyári tábort. Az elkövetkezendő időszakban is tervezi, ezen program fenntartását. A településen van az Európai Unió normáknak megfelelő játszótér, mely bővítésre szorul, hogy minden korosztály megtalálhassa a számára megfelelő hasznos szabadidő eltöltési lehetőséget. Azon édesanyák, akik gyermekük 3 éves kora előtt szeretnének visszamenni dolgozni, ez nehézségbe ütközhet, mivel még nincs a településen bölcsőde. Egy sikeres pályázatnak köszönhetően a közeljövőben azonban megvalósul egy új bölcsőde kialakítása.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyári szünidőben a gyermekek biztonságos felügyelete	Nyári tábor szervezése
Szabadidő hasznos eltöltéséhez a meglévő játszótéren kevés az eszköz	Játszótér kialakítása, bővítése, karbantartása, javítása
Minden korosztály igényeinek megfelelő sportlétesítmény hiánya	Sportlétesítmény létesítése
A dolgozó, illetve a dolgozni kívánó szülők 3 év alatti gyermekeinek felügyelete nem megoldott	Bölcsőde létesítése, fejlesztése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

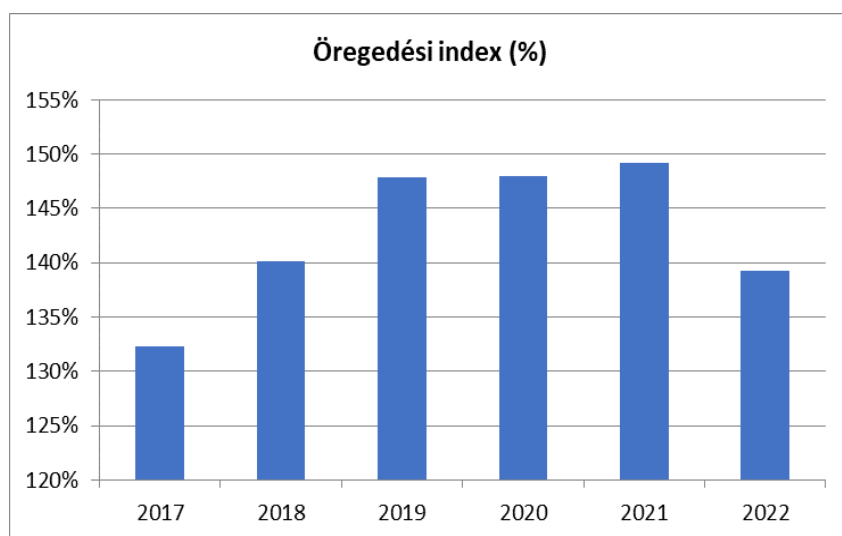
d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) az özvegyi járadék.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	176	133	132,33%
2018	178	127	140,16%
2019	176	119	147,90%
2020	179	121	147,93%
2021	179	120	149,17%
2022	181	130	139,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

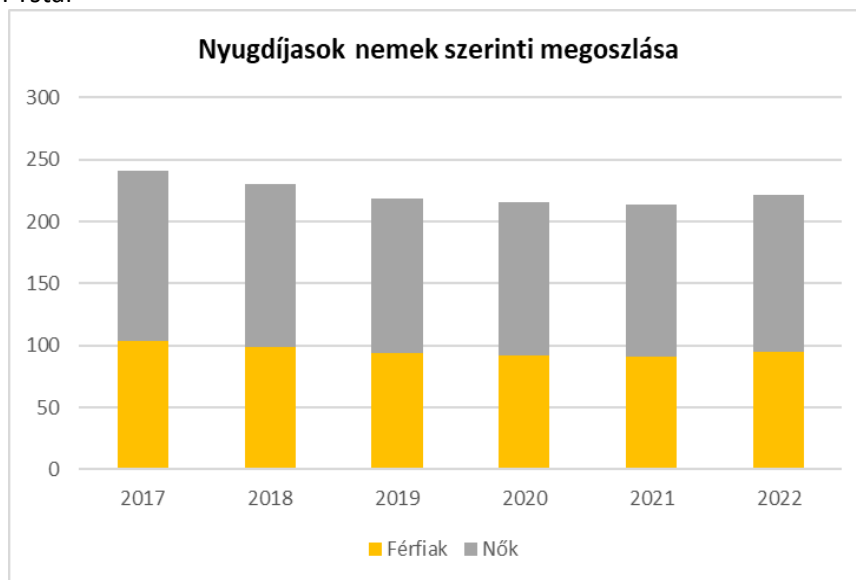

Az öregedési index a településen csökkenő tendenciát mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	104	137	241
2018	99	131	230
2019	94	124	218
2020	92	124	216
2021	91	123	214
2022	95	126	221

Forrás: TeIR, KSH Tstar

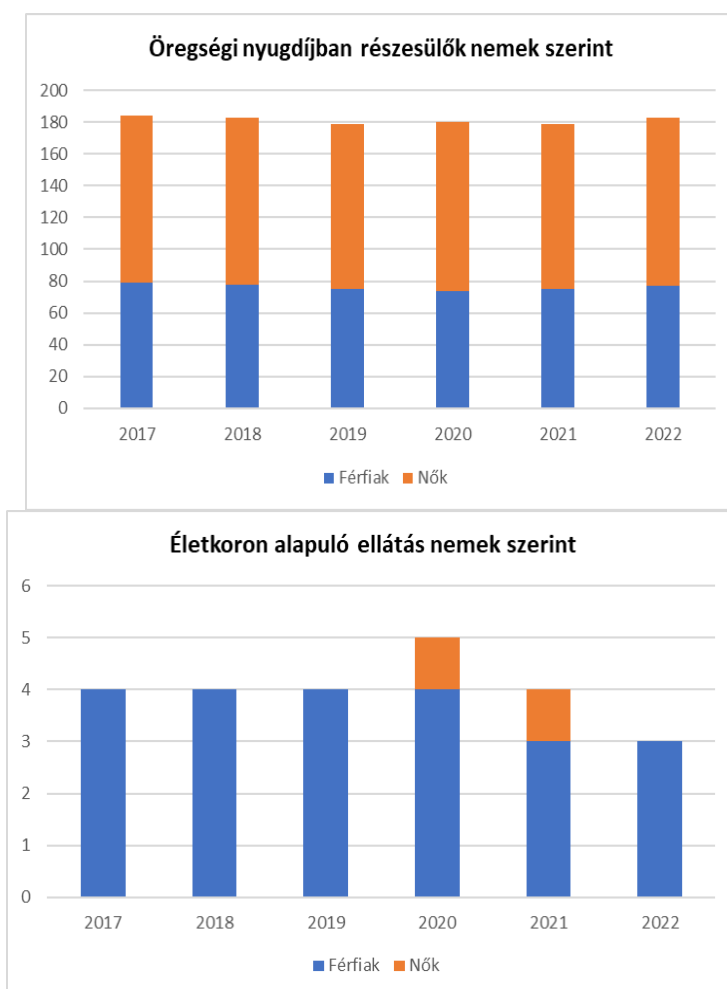

A nyugdíjasok száma a településen arányaiban nem változott. A nemek szerinti megoszlást tekintve közel azonos arányú a férfi, és a nő.

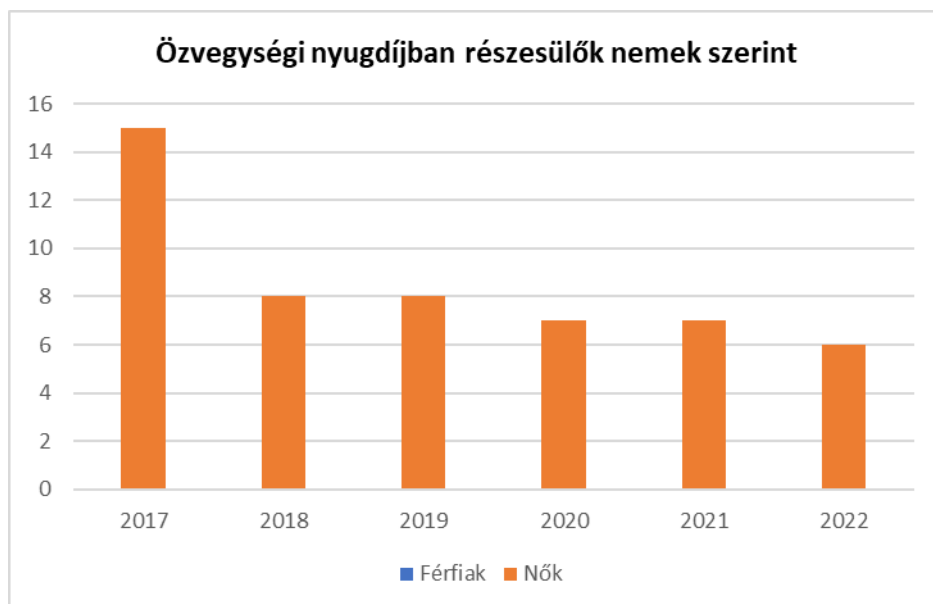
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	4	0	79	105	0	15	0
2018	4	0	78	105	0	8	0
2019	4	0	75	104	0	8	0
2020	4	1	74	106	0	7	0
2021	3	1	75	104	0	7	0
2022	3	0	77	106	0	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjszerű ellátásban részesülő személyek száma sem változott jelentősen.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma 2017 évben magasabb volt, mára 6 fő részesül ebben az ellátásban.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	7	14	24	16	9	8
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	3	3	2	0
	%	14,29%	21,43%	12,50%	18,75%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	3	3	2	1
	%	0,00%	0,00%	12,50%	18,75%	22,22%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	2	0	0	0
	%	14,29%	7,14%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	3	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%	12,50%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	3	1	3	2	2
	%	28,57%	21,43%	4,17%	18,75%	22,22%	25,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Míg 2019 évben 24 nyilvántartott álláskereső volt, ami 2022-re lecsökkent 8 főre.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok foglalkoztatásáról nincs információnk.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

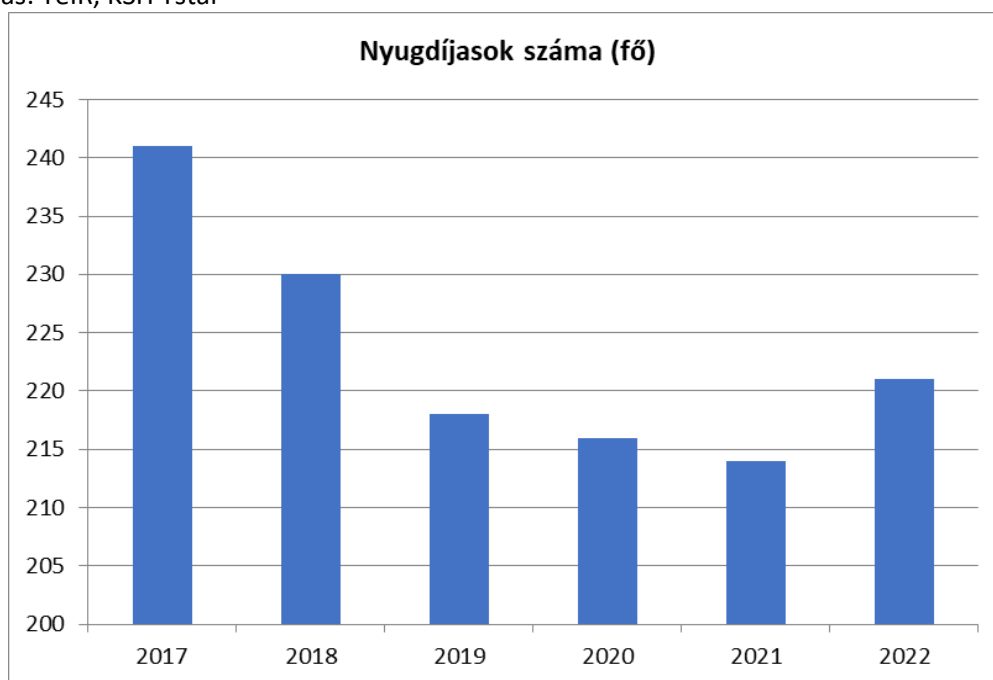
A foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	104	137	241
2018	99	131	230
2019	94	124	218
2020	92	124	216
2021	91	123	214
2022	95	126	221

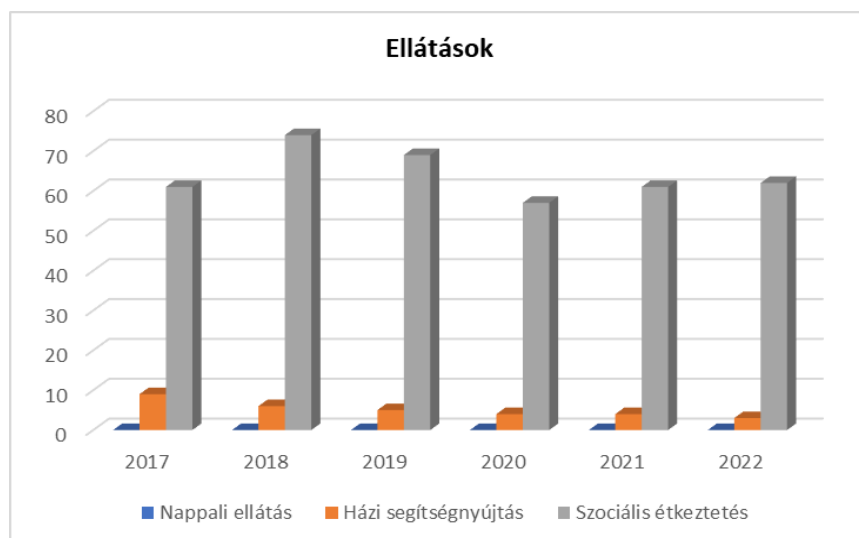
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	176	0	9	61
2018	178	0	6	74
2019	176	0	5	69
2020	179	0	4	57
2021	179	0	4	61
2022	181	0	3	62

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A 65 év feletti lakosok száma a településen jelentősen nem emelkedett, házi segítségnyújtásban részesülők száma 2022 évben 3 fő volt, a szociális étkezésben részesülők száma pedig 62 fő.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Kifejezetten az idős korúaknak szánt rendezvény karácsony előtt kerül megrendezésre. Illetve több az 65 év feletti korosztályt is megmozgató kirándulás is megszervezésre került.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságáról nincs információnk, bár a lehetőségek mindenki számára adottak a településen.

d) a generációk közötti programok.

A településen a rendezvények többsége megmozgatja az idős korú lakosságot ugyanúgy, mint a felnőtt és kiskorú lakosokat is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat szervezésében minden évben december hónapban megrendezésre kerül egy idősök napja elnevezésű program, melyen az idős korosztályt vendégül látják, számukra az életkorukkal járó sajátos igényeik kielégítését célzó műsorszámok színesítik az estét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz minőségű járdákon az idősek nagyon nehezen közlekednek	Járdák készítése, meglévők felújítása
Idősek hasznos szabadidő eltöltése	Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése
Közbiztonság növelése	Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése
Falugondnoki szolgálat a megnövekedett igényeknek megfelelően fejlesztésre szorul	Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

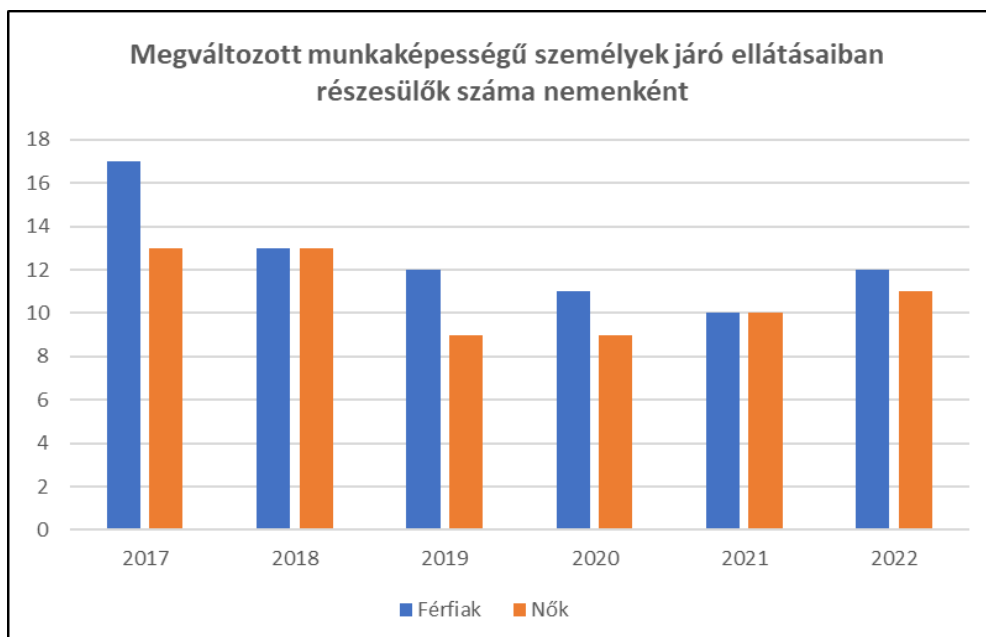
- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
 - b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
- (Flt. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	17	13	30
2018	13	13	26
2019	12	9	21
2020	11	9	20
2021	10	10	20
2022	12	11	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2022 évben 23 fő volt. Az évek folyamán a számuk jelentősen nem változott.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségeiről nem rendelkezünk információval, közfoglalkoztatás keretében jelenleg nem foglalkoztatunk fogyatékossgal élő személyt.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékossgal élő személyek munkavállalását segítő lehetőségekről nincs információnk.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen élő fogyatékos személyek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén nem rendelkezünk adattal.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak Dákai Batthyány Ilona Pszichiátriai betegek és Fogyatékosok Otthonába, szállításukról gondoskodnak.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás 2011-ben 20 258 fő számára volt elérhető.

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma csekély, 262 ellátott volt 2011-ben. Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 16 668 engedélyezett férőhely volt. Ápoló-gondozó intézményi ellátásban 13 802 fő részesült, amiből 50 férőhelyet meghaladó nagyságú intézmény 11 939 férőhellyel rendelkezett. Az ápoló-gondozó célú ellátást biztosító férőhelyek közül 8% működött lakóotthoni formában. Rehabilitációs intézményi ellátásban az engedélyezett férőhelyek száma 1773, melyből 473 rehabilitációs célú lakóotthoni férőhely.

Az önálló életvitelt támogató szolgáltatásokról, intézményekről, programokról nem rendelkezünk adattal, így a 7.1.4. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Batthyány Ilona Pszichiátriai betegek és Fogyatékosok Otthonába, szállításukról gondoskodnak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

- **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és

átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

- **Parkolási igazolvány:** Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- **Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:**
 - Szociális alapszolgáltatások:** étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
 - Szakosított ellátási formák:** ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Fogyatékosági támogatásban, rokkantsági járadékban részesülőkről, a közlekedési kedvezményben részesülőkről, a parkolási igazolvánnyal rendelkezőkről nincs adatunk., így a 7.2.1. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

Az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít, azoknak a személyeknek a számára, akiknek kora, illetve egészségi állapota azt indokolja. A Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása biztosítja a lakosok számára a családsegítést, és a házi segítségnyújtást. A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7.)

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - bevezetheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a

fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhatalú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §)

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

Másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen a háziorvos hetente 3 alkalommal tart rendelőt. A szakorvosi illetve a rehabilitációs ellátásokat a Pápa Városi Kórház látja el, ahova igény esetén a falugondnoki szolgálat kerekesszék szállítására alkalmas gépjárművével tudja az önkormányzat biztosítani.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek rámpával ellátottak, van mozgáskorlátozottak részére elkülönített mosdó, ugyanakkor mindegyik épület akadálymentesítésére ráférne egy korszerűsítés, felújítás.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal és az IKSZT épülete rámpával ellátott, mindegyikben van elkülönített mosdó a mozgáskorlátozottak részére.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen nem működik kizárólag fogyatékosokat foglalkoztató munkahely.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés akadálymentesítése nem megoldott, a járdák felújításra szorulnak.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen található egy lakóotthon, mely 8 fő fogyatékos személy ellátásáról gondoskodik.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kulturális intézményeink mindegyike rámpával ellátott, illetve mozgáskorlátozott mosdóval rendelkezik. A fogyatékossgal élők sajátos igényeit kielégítő célzott program megszervezésére az elmúlt években nem került sor. Ugyanakkor a településen megrendezésre kerülő programokon a fogyatékos személyek is részt vesznek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról, illetve azok felszámolására irányuló kezdeményezésekről nincs információnk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járdák állapota nem megfelelő	Járdák javítása
Orvosi rendelő állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése	Orvosi rendelő állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése
Falugondnoki szolgálat fejlesztésre szorul	Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Belvízelvezetés	Árkok megfelelő karbantartása, árkolás
Önkormányzati épületek karbantartásra, felújításra szorulnak	Önkormányzati épületek felújítása, karbantartása
Járdák állapota nem megfelelő	Járdák javítása, új járdaszakasz létrehozása
Falugondnoki szolgálat a megnövekedett igényeknek megfelelően fejlesztésre szorul	Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje
Közbiztonság növelése	Térfigyelő kamerarendszer bővítése, felújítása
A kulturális élet fellendítése	A kulturális élet fellendítését célzó programok szervezése, testvértelepülési kapcsolatok fenntartása, bővítése
A közterületeken felhalmozódott hulladék kezelésre szorul	A közterületek tisztása, az elhagyott illegális hulladék elszállíttatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen működik civil szervezet a Közös Nyárádért Egyesület. Egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetekről, önszerveződésekről nincs információnk.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen megszűnt a nemzetiségi önkormányzat. A Közös Nyárádért Egyesülettel a helyi önkormányzat szoros partnerségi viszonyt folytat.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nyárád, Pápadereske, Dáka és Pápasalamon községek Közös Önkormányzati hivatal tartanak fenn, de ezen felül is működik a térség települései közötti partnerség.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Közös Nyárádért Egyesület szervezésében több alkalommal került megrendezésre olyan esemény, mely a falu lakosságának nagy részét megmozgatta. A Nyárád SE által szervezett focimeccseken minden korosztály előszeretettel megjelent.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem profitorientált szerveződésekről nincs információnk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésében részt vettek az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek:

Nyárad Székhelyű Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda
Háziorvosi szolgálat
Védőnői szolgálat
KAVICS Alapítvány

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Képviselő-testület jóváhagyását követően, elérhető lesz Nyárad község honlapján (www.nyarad.hu).

A lakosság észrevételeinek megtételére is itt biztosítunk lehetőséget.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Képviselő-testület jóváhagyását követően, elérhető lesz Nyárad község honlapján (www.nyarad.hu).

A lakosság észrevételeinek megtételére is itt biztosítunk lehetőséget.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Megélhetési problémák a tartósan munkanélküliek körében	Háztáji mintaprogram Közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés Helyi termékek boltja
Gyermekek	A település játszóterei bővítésre, felújításra szorulnak Nincs a településen olyan sportlétesítményt, mely minden igényt kielégítene Továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat Az óvodában a meglévő számítástechnikai eszközök elavultakká váltak Az óvodás korú tehetséges gyermekekkel a külön foglalkozás fejlesztést igényel	Játszótér létrehozása, bővítése Sportlétesítmény létrehozása Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat Óvoda számítástechnikai eszközeinek bővítése, fejlesztése Óvodai tehetséggondozás, tehetségfejlesztés
Idősek	Rossz minőségű járdákon az idősek nagyon nehezen közlekednek Idősek hasznos szabadidő eltöltése Közbiztonság növelése Falugondnoki szolgálat fejlesztésre szorul	Járdák készítése, meglévők felújítása Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje
Nők	Nyári szünidőben a gyermekek biztonságos felügyelete Szabadidő hasznos eltöltéséhez a meglévő játszótéren kevés az eszköz Minden korosztály igényeinek megfelelő sportlétesítmény hiánya A dolgozó, illetve a dolgozni kívánó szülők 3 év alatti gyermekeinek felügyelete nem megoldott	Nyári tábor szervezése Játszótér kialakítása, bővítése, karbantartása, javítása Sportlétesítmény létesítése Bölcsőde létesítése, fejlesztése

Fogyatékkal élők	Járdák állapota nem megfelelő Orvosi rendelő állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése Falugondnoki szolgálat fejlesztésre szorul	Járdák javítása Orvosi rendelő állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Belvízelvezetés Önkormányzati épületek karbantartásra, felújításra szorulnak Járdák állapota nem megfelelő Falugondnoki szolgálat fejlesztésre szorul Közbiztonság növelése A kulturális élet fellendítése A közterületeken felhalmozódott hulladék kezelésre szorul	Árkok megfelelő karbantartása, árkolás Önkormányzati épületek felújítása, karbantartása Járdák javítása, új járdaszakasz létrehozása Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje Térfigyelő kamerarendszer bővítése, felújítása A kulturális élet fellendítését célzó programok szervezése, testvértelepülési kapcsolatok fenntartása, bővítése A közterületek tisztítása, az elhagyott illegális hulladék elszállítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége minden területen biztosított. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők jobb anyagi körülmények közé kerüljenek. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Háztáji mintaprogram
B	Feltárt probléma megnevezése	A falun élő emberek nagy része napjainkban nem motivált arra, hogy az ingatlanjaikhoz tartozó földterületeiket megműveljék. Ennek hiányában a nyersanyag beszerzése költséges. Valamint állattartás is háttérbe szorul, az anyagi lehetőségek hiányában.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a családok életvitelének javítása érdekében segítséget nyújt a szabad földterületek megműveléséhez, az állattartáshoz. Elérni kívánjuk, hogy friss, egészséges élelmiszer kerüljön a családok asztalára. R: Szemléletformálás annak érdekében, hogy ismét fontosnak tartsák az öngazdálkodást. K: Hasznosítás. H: A családok önellátóvá válásának elérése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	ÚJ Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A családok életkörülményeinek felmérése, idősebbek tapasztalatainak összegyűjtése. Szükség szerint eszközök, vetőmagok biztosítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	- csatlakozás a programhoz (folyamatosan) - földterületek megművelése, állattartásra alkalmas területek kialakítása(folyamatosan) - a megtermelt élelmiszer felhasználása (idényjelleggel) - családok önellátóvá válása (5 év)
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A családok egészséges, friss élelmiszert fogyasztanak, ezeket nem kell megvásárolniuk, és a többletet akár értékesíthetik, jövedelmet szerezve ezzel.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önerő, pályázati forrás, cselekvőképes közösség.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő aktív korú, tartósan munkanélküli emberek számára biztosít munkalehetőséget, azok számára, akiknek az elhelyezkedés nagyon nehézkes, illetve egyáltalán nem megoldható.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közmunka program hatékonyságának növelése. R: Előzetes helyzetértékelés, a programban résztvevők szakmai kompetenciáinak, motivációinak felmérése függetlenül az iskolai végzettségtől. Kiválasztás. K: Minta erősítése, teljesítmény követelmények felállítása. H: Visszavezetés a munka világába.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Előző évi tevékenységek elemzése. - Együttműködés a munkaügyi kirendeltséggel. - Személyek kiválasztása. - Szerződés kötés. - Egyéni teljesítmény követelmények felállítása. - Folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás. - Következmények érvényesítése. - Foglalkoztatási időszak alatt a fenti pontok hatékonyabbá tétele.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: ismételt alkalmazás megtörténik K: együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás H: lehetőség szerint az együttműködő partnerek elégedettségének következtében közfoglalkoztatásból kikerülő személy alkalmazása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Belvízelvezetés
B	Feltárt probléma megnevezése	A település árkainak állapota nem megfelelő, mélyítésre, karbantartásra szorulnak, hogy a nagy mennyiségű csapadékvizet el tudják szállítani.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Életminőség javítása, értékek védelme
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Árkok tisztítása kézi és gépi erővel. Karbantartás, folyamatos ellenőrzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Hatékonyabb csapadékvíz elvezetés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés
B	Feltárt probléma megnevezése	Több munkalehetőségre lenne szükség a településen, a gazdaság az igények bővülésével egyidejűleg fejlesztésre szorul
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő tartósan munkanélküli réteg visszavezetése a munka világába, a településen létrehozott új munkalehetőségekkel. A meglévő gazdaság folyamatos fejlesztésre szorul.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, könnyebb munkába jutás, a tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a gazdaság bővülése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrások feltérképezése
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Helyi termékek boltjának létrehozása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő megélhetési problémákkal küzdő emberek friss egészséges élelmiszerhez jutását jelentősen segítené, ha a településen tudná azokat megvásárolni, mivel az utazás költségét meg tudnák spórolni.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően helyi termékek boltját hoz létre. Cél a mélyszegények, megélhetési problémákkal küzdők kedvezőbben jussanak hozzá a friss, egészséges élelmiszerekhez. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Helyi Termékek Boltjának létrehozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályazatkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kedvezőbb vásárlási feltételek, könnyebb hozzáférés, egészséges élelmiszerek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önerő, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszú távú, de legalább 5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Játszótér létrehozása, bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen található játszóterek bővítésre, felújításra szorulnak. Több játékkal több korosztály lenne megmozgatható az egészséges szabadidő eltöltésére.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szabadidő hasznos eltöltése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyerekeknek”
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Biztonságos szabadidő eltöltési lehetőségek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önerő, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Sportlétesítmény létrehozása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs többfunkciós (kosárlabda, tenisz, kézilabda, futballpálya) sportlétesítmény, mely állandóan látogatható lenne, és minden korosztály igényeit kielégítené
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen jelenleg nincs minden korosztály igényét kielégítő sportlétesítmény. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően sportlétesítményt hoz létre. Célunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, hasznos szabadidő eltöltési lehetőség
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, pályázati forrás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszú távú, de legalább 5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő fiatalok számára a továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A felsőoktatási ösztöndíjprogramhoz való csatlakozással lehetőséget teremtünk a továbbtanulni vágyó fiatalok anyagi támogatásához. minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széleskörű tájékoztatás pályázatkirrás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Csatlakozás az ösztöndíjpályázathoz pályázatkirrás, tájékoztatás pályázatok elbírálása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Több felsőoktatásban részt vevő hallgató
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Óvoda számítástechnikai eszközeinek bővítése, fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az óvoda számítástechnikai eszközei elavultak, azok fejlesztésre, bővítésre szorulnak a megnövekedett adminisztratív teendők miatt. Biztonságosabb adattárolás.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fejlettebb operációs rendszerrel, gyorsabb eszközökkel korszerűbb munkavégzés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, beszerzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlettebb technikai eszközökkel korszerűbb munkavégzés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, technikai, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Óvodai tehetséggondozás, tehetségfejlesztés
B	Feltárt probléma megnevezése	Az óvodába járó tehetséges gyermekek külön foglalkozása megfelelő eszközök hiányában nehézségbe ütközik, fejlesztésükhöz külön terem biztosítása, és fejlesztő eszközök beszerzésére lenne szükség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az óvodába beíratott tehetséges gyermekekkel külön foglalkozás tartása, megfelelő eszközökkel tehetségük fejlesztése érdekében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, eszköz beszerzés, külön terem kialakítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Több tehetséges gyermek megfelelő fejlesztése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Nyári tábor szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A nyári szünetben a kisiskolás gyermekek napközbeni felügyelete nehezen megoldható dolgozó szülők esetén.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek szünidejének hasznos eltöltésére programok szervezése. Egy- illetve kéthetes nyári tábor megszervezése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Önkéntesek felderítése, programszervezés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyermekek biztonságos felügyelete, szabad idejük hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok kialakítása, közösségek építése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Bölcsőde létesítése, fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen azon édesanyák, akik a gyermekük 3 éves korának betöltése előtt vissza akarnak menni dolgozni, azok számára bölcsőde létesítésével lehetne biztosítani a gyermekük biztonságos felügyeletét.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően biztosítja a bölcsőde létesítését. Cél az édesanyák számára kisgyermekük biztonságos felügyelete. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Bölcsőde létrehozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, bölcsőde létesítése, üzemeltetése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kisgyermekek biztonságos felügyelete, kisgyermekes édesanyák könnyebb elhelyezkedési lehetősége
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Járdák készítése, meglévők felújítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A település járdái felújításra szorulnak. A járdaburkolatok rossz minőségűek, hiányosak. Az idősek, fogyatékos személyek közlekedése nehezített.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Járdák állapotának javítása, új járdaszakasz létesítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, járdák felújítása, építése, folyamatos karbantartása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, könnyebb gyalogos közlekedés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszú távú, de legalább 5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Jóléti-tó partán szálláshelyek létesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen az idősök szabadidejének hasznos eltöltését jelentősen segítené, ha a már létezett jóléti-tavak partjára szálláshelyek létesülnének.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősebb korosztály hasznos szabadidő eltöltéséhez lehetőség nyújtása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek feltérképezése, pályázatkészítés, kivitelezés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szabadidő hasznos eltöltési lehetőségek bővülése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszú távú, de legalább 5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A kiépített kamerarendszerrel az idős korosztály biztonságérzete emelkedett ugyan, de annak bővítésével nagyobb terület átláthatóvá válna, mely még nagyobb biztonságérzetet eredményezne az egyedül élő idős személyek esetén.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Biztonság érzet növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kiépítés, felügyelet, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Biztonság érzet növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati gépjármű cseréje
B	Feltárt probléma megnevezése	A falugondnoki szolgálat a megnövekedett igényeket csak korszerű gépjárművel tudja ellátni, ezért a szolgálat gépjárművel folyamatos karbantartást, újítást igényel.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fejlettebb falugondnoki szolgálat, megfelelően felszerelt gépjármű
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, korszerűsítés, új gépjármű beszerzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Könnyebb hozzájutás a szolgáltatáshoz
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzati fenntartású épületek állagmegóvása, felújítása, az akadálymentesítések korszerűsítése anyagi lehetőségek hiányában nehézkes.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Új, korszerű épületek a lakossági igényeknek megfelelően
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, felújítás, karbantartás, korszerűsítés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb, kulturáltabb környezet
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kerékpár út kiépítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpárút kiépítése a lakosság számára egy környezettudatos és egyben biztonságos közlekedési forma használatát tenné lehetővé. A megnövekedett átmenő forgalom miatt a fő úton a kerékpáros közlekedés egyre kevésbé biztonságos. Valamint a megvalósulással a lakosság ösztönzése megtörténne a környezettudatos közlekedési eszköz használatára mely egyben az egészségtudatosságot is magában foglalja.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egy olyan biztonságos közlekedési útvonal kialakítása, melyen a mozogni szándékozó lakosok, könnyen és környezettudatosan tudnak eljutni a legközelebbi városba.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpárút kiépítése, mely megkönnyíti a környezettudatos és egyben biztonságos közlekedést a lakosság számára
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Könnyebb, és biztonságosabb közlekedés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kulturális élet fellendítése, testvértelepülési kapcsolatok fenntartása, bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen az eddig is aktívan működő kulturális életet megfelelő támogatással még jobban fel tudná lendíteni, ha több alkalommal sikerülne rendezvényt tartani. A testvértelepülésekkel való kapcsolattartás megfelelő, ugyanakkor, ha több anyagi forrás állnak rendelkezésre a látogatásokkal fejleszthető, illetve bővíthető lenne a kapcsolat.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kulturális élet fellendítése, testvértelepülési kapcsolatok fenntartása, bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, személyes kapcsolattartás, rendezvények szervezése,
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Személyes kapcsolattartás, színvonalasabb, több embert megmozgató rendezvények
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, önerő, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közterületek tisztítása, az elhagyott illegális hulladék elszállíttatása
B	Feltárt probléma megnevezése	Megnövekedett a közterületeken, illetve a külterületeken az illegálisan elhagyott hulladék mennyisége az elmúlt időszakban. Az önkormányzatra annak elszállíttatása nagy terhet ró.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tisztább lakókörnyezet
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az illegálisan elhagyott hulladék feltérképezése, összegyűjtése, a gyűjtőhelyről elszállíttatása arra szakosodott céggel.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Folyamatos ellenőrzés, tiszta lakókörnyezet
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Belvíz elvezetés	A településen az árkok állapota nem kielégítő. Javításukra közfoglalkoztatás keretében kézi és gépi munkaerővel kerülne sor, a településen élő személyek életvitelének javítását, és értékeinek védelmét szolgálják.	Életminőség javítása, értékek védelme	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Árkok tisztítása kézi és gépi erővel. Karbantartás, folyamatos ellenőrzés	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Hatékonyabb csapadékvíz elvezetés	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás.	5 év	Nem releváns
2	Kerékpár úti kiépítése	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpárút kiépítése a lakosság számára egy környezettudatos, és egyben biztonságos közlekedési formaként használatát tenné lehetővé. A megnövekedett átmenő forgalom miatt a fő úton a kerékpáros közlekedés egyre kevésbé biztonságos. Valamint a megvalósulással a lakosság ösztönzése megtörténne a környezettudatos közlekedési eszköz használatára, mely	Egy olyan biztonságos közlekedési útvonal kialakítása, melyen a lakosság szabadon és biztonságosan tudna eljutni a legközelebbi városba.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpárút kiépítése, mely megkönnyíti a környezettudatos, és egyben biztonságos közlekedést a lakosság számára.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Könnyebb, és biztonságosabb közlekedés.	Humán, pénzügyi, technikai	5 év	Nem releváns

		egyben az egészségtudatosságot is magában foglalja.										
3	Kulturális élet fellendítése, testvér-települési kapcsolatok fenntartása, bővítése	A településen az eddig is aktívan működő kulturális életet megfelelő támogatással még jobban fel tudnánk lendíteni, ha több alkalommal sikerülne rendezvényt tartani. A testvér-településekkel való kapcsolattartás megfelelő, ugyanakkor, ha több anyagi forrás állna rendelkezésre a látogatásokkal fejleszthető, illetve bővíthető lenne a kapcsolat.	Kulturális élet fellendítése, testvér-települési kapcsolatok fenntartása, bővítése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, személyes kapcsolattartás, rendezvények szervezése,	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Személyes kapcsolattartás, színvonalasabb, több embert megmozgató rendezvények	Humán erőforrás, önerő, pályázati forrás	5 év	Nem releváns
4	Köztérületek tisztítása, az elhagyott illegális hulladék elszállíttatása	Megnövekedett a köztérületeken, illetve a külterületeken az illegálisan elhagyott hulladék mennyisége az elmúlt időszakban. Az önkormányzatra annak elszállíttatása nagy terhet ró.	Tisztább, élhetőbb lakókörnyezet	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Az illegálisan elhagyott hulladék feltérképezése, összegyűjtése, a gyűjtőhelyről elszállíttatása arra szakosodott céggel.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Folyamatos ellenőrzés, tiszta lakókörnyezet	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Háztáji mintaprogram	A falun élő emberek nagy része nem motivált arra, hogy az ingatlanjaikhoz tartozó földterületeiket megműveljék. Ennek hiányában a nyersanyag beszerzése költséges. Valamint állattartás is háttérbe szorul, az anyagi lehetőségek hiányában.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a családok életvitelének javítása érdekében segítséget nyújt a szabad földterületek megműveléséhez, az állattartáshoz. Elérni kívánjuk, hogy friss, egészséges élelmiszer kerüljön a családok asztalára.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A családok életkörülményeinek felmérése, idősebbek tapasztalatainak összegyűjtése. Szükség szerint eszközök, vetőmagok biztosítása.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	- csatlakozás a programhoz (folyamatosan) földterületek megművelése, állattartásra alkalmas területek kialakítása(folyamatosan) - a megtermelt élelmiszer felhasználása (idény jelleggel) - családok önellátóvá válása (5 év)	Önerő, pályázati forrás, -cselekvőképes közösség.	5 év	Nem releváns

2	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása	A településen élő aktív korú, tartósan munkanélküli emberek számára biztosít munkalehetőséget, azok számára, akiknek az elhelyezkedés nagyon nehézkes, illetve egyáltalán nem megoldható.	A közmunka program hatékonyságának növelése. R: Előzetes helyzetértékelés, a programban résztvevők szakmai kompetenciáinak, motivációinak felmérése függetlenül az iskolai végzettségtől. Kiválasztás. K: Minta erősítése, teljesítmény követelmények felállítása. H: Visszavezetés a munka világába.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	R: alkalmazás megtörténik együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás H: lehetőség szerint az együttműködő partnerek elégedettségének következtében közfoglalkoztatásból kikerülő személy alkalmazása.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Visszaélés lehetőségekkel-ellenőrzés - Állami támogatás - vállalkozói támogatás nem hatékony-ellenőrzés hatékonyságának növelése - Társadalmi, jogszabályi környezet hatása	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, - vállalkozói támogatás	5 év	Nem releváns
3	Helyi Termékek boltjának létrehozása	A településen élő megélhetési problémákkal küzdő emberek friss, egészséges élelmiszerhez jutását jelentősen segítené, ha a településen tudnák azokat megvásárolni, mivel az utazás költségét meg tudnák spórolni.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően helyi termékek boltját hoz létre. Cél a mélyszegények, megélhetési problémákkal küzdők kedvezőbbben jussanak hozzá a friss, egészséges élelmiszerekhez. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Helyi Termékek Boltjának létrehozása	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Kedvezőbb vásárlási feltételek, könnyebb hozzáférés, egészséges élelmiszerek	Önerő, pályázati forrás	Hosszú távú, de legalább 5 év	Nem releváns
4	Munkahely teremtés, gazdaság	Több munkalehetőségre	A településen élő tartósan	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Élhetőbb környezet, könnyebb munkába	Önerő, pályázati forrás, humán	5 év	Nem releváns

	fejlesztés	lenne szükség a települése, a gazdaság az igények bővülésével egyidejűleg fejlesztésre szorul.	munkanélküli réteg visszavezetése a munka világába, a településen létrehozott új munkalehetőséggel. A meglévő gazdaság folyamatos fejlesztésre szorul.		Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás			jutás, a tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a gazdaság bővülése.	erőforrások feltérképezése		
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Felsőoktatási ösztöndíjpályázat	A településen élő fiatalok számára a továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat.	A településen élő fiatalok számára problémát okozhat anyagi támogatás hiányában. A felsőoktatási pályázathoz csatlakozással a továbbtanulni vágyó fiatalok anyagi támogatáshoz jutnának. R: minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíj pályázathoz K: széles körű tájékoztatás H.: pályázat kiírása	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a Csatlakozás az ösztöndíjpályázathoz kiírás, tájékoztatás pályázatok elbírálása	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Több felsőoktatásban részt vevő fiatal.	Humán, Pénzügyi forrás	5 év	Nem releváns
2	Játszótér létrehozása, bővítése	A településen található játszóterek bővítésre, felújításra szorulnak. Több játékkal több korosztály lenne megmozgatható az egészséges szabadidő eltöltésére.	Szabadidő hasznos eltöltése	Gazdasági program	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	a Pályázatfigyelés, pályatzkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Biztonságosabb szabadidő eltöltési lehetőségek	Önerő, pályázati forrás	5 év	Nem releváns
3	Óvoda számítástechnikai eszközeinek bővítése, fejlesztése	Az óvoda számítástechnikai eszközei elavultak, azok fejlesztésre szorulnak a megnövekedett adminisztratív teendők miatt. Biztonságosabb adattárolás.	Fejlettebb operációs rendszerrel, gyorsabb eszközökkel korszerűbb munkavégzés	Gazdasági program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a Pályázatfigyelés, pályatzkészítés, beszerzés	Önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	Fejlettebb technikai eszközökkel korszerűbb munkavégzés	Humán, technikai, pályázati forrás	5 év	Nem releváns

4	Óvodai tehetséggondozás, tehetségfejlesztés	Az óvodába járó tehetséges gyermekek külön foglalkozása megfelelő eszközök hiányában nehézségbe ütközik, fejlesztésükhöz külön terem biztosítása, és fejlesztő eszközök beszerzésére lenne szükség.	Az óvodába beíratott tehetséges gyermekekkel külön foglalkozás tartása, megfelelő eszközökkel tehetségük fejlesztése érdekében.	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, eszköz beszerzés, külön terem kialakítása	Önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	Több tehetséges gyermek megfelelő fejlesztése	Humán, pályázati forrás	5 év	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Sportlétesítmény létrehozása	A településen nincs többfunkciós (kosárlabda, tenisz, kézilabda, futballpálya) sportlétesítmény, mely állandóan látogatható, minden korosztályt kielégítő lenne.	A településen jelenleg nincs minden korosztály igényét kielégítő sportlétesítmény. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy és megfelelő pályázati források elnyerését követően sportlétesítményt hoz létre. Célunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	Gazdasági Program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Élhetőbb környezet, hasznos szabadidő eltöltési lehetőség.	Humán erőforrás, pályázati forrás	Hosszú távú, de legalább 5 év	Nem releváns
2	Bölcsőde létesítése, fejlesztése	A településen az anyaság, akik a gyermekük 3 éves korának betöltése előtt vissza akarnak menni dolgozni, azok	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően biztosítja a bölcsőde	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, bölcsőde létesítése, üzemeltetése	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Kisgyermekek biztonságos felügyelete, kisgyermekes édesanyák könnyebb elhelyezkedési	Humán, pénzügyi, technikai erőforrások	Hosszú távú, de legalább 5 év	Nem releváns

		számára bölcsőde létesítését. Cél az létesítésével lehetne édesanyák számára biztosítani a kisgyermekük biztonságos felügyelete. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. H: Pályázatírás. Bölcsőde létrehozása							lehetősége.			
3	Nyári tábor szervezése	A nyári szünetben a kisiskolás gyermekek napközbeni felügyelete nehezen megoldható dolgozó szülők esetén.	A gyermekek szüneteinek hasznos eltöltésére programok szervezése. Egy- illetve kéthetes nyári tábor megszervezése.	Gazdasági program	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Önkéntesek felderítése, programszervezés	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidejük hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok kialakítása, közösségek építése	Humán, pályázati forrás	5 év	Nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Jóléti-tavak partján szálláshelyek létesítése	A településen az idők szabadidejének hasznos eltöltését jelentősen segítené, ha a már létrehozott jóléti-tavak partjára szálláshelyek létesülnének.	Az idősebb korosztály hasznos szabadidő eltöltéséhez lehetőség nyújtása	Gazdasági program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Pályázati lehetőségek feltérképezése, pályázatkészítés, kivitelezés, karbantartás	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Szabadidő hasznos eltöltési lehetőségek bővítése	Humán, pénzügyi erőforrás	Hosszú távú, de legalább 5 év	Nem releváns
2	Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése	A kiépített kamerarendszerrel az idős korosztály biztonságérzete emelkedett ugyan, de annak bővítésével nagyobb terület átláthatóvá válna, mely még nagyobb biztonságérzetet eredményezne az egyedül élő idős személyek esetén.	Biztonságérzet növelése	Gazdasági Program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kiépítés, felügyelet, karbantartás	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Biztonságérzet növekedése	Humán, pénzügyi, technikai erőforrások	5 év	Nem releváns
3	Falugondnoki szolgálat fejlesztése, a szolgálati	A falugondnoki szolgálat megnövekedett	Fejlettebb falugondnoki szolgálat,	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Pályázat figyelés, pályázatkészítés, korszerűsítés, új	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Könnyebb hozzájutás a szolgáltatáshoz	Humán, pénzügyi forrás	5 év	Nem releváns

	gépjármű cseréje	igényeket csak korszerű gépjárművel tudja, ellátni, ezért a szolgálat gépjárművel folyamatos karbantartást újítást igényel.	megfelelően felszerelt gépjármű		Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	gépjármű beszerzése						
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Járdák készítése, meglévők felújítása	A település járdái felújításra szorulnak, a járdaburkolatok rossz minőségűek, hiányosak. Az idősök, fogyatékos személyek közlekedése nehezített.	Járdák állapotának javítása, új járdaszakasz létesítése	Gazdasági új program	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, járdák felújítása, építése, folyamatos karbantartás	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Élhetőbb környezet, könnyebb gyalogos közlekedés	pályázati forrás	Hosszú távú, de legalább 5 év	Nem releváns
2	Önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítések korszerűsítése	Az önkormányzati fenntartású épületek állagmegóvása, felújítása az akadálymentesítések korszerűsítése anyagi lehetőségek hiányában nehézkes.	Új, korszerű épületek a lakossági igényeknek megfelelően.	Gazdasági Program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés, felújítás, karbantartás, korszerűsítés	Polgármester	2029. 06. 30. (szombat)	Élhetőbb, kulturáltabb környezet	Humán, pénzügyi, technikai	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

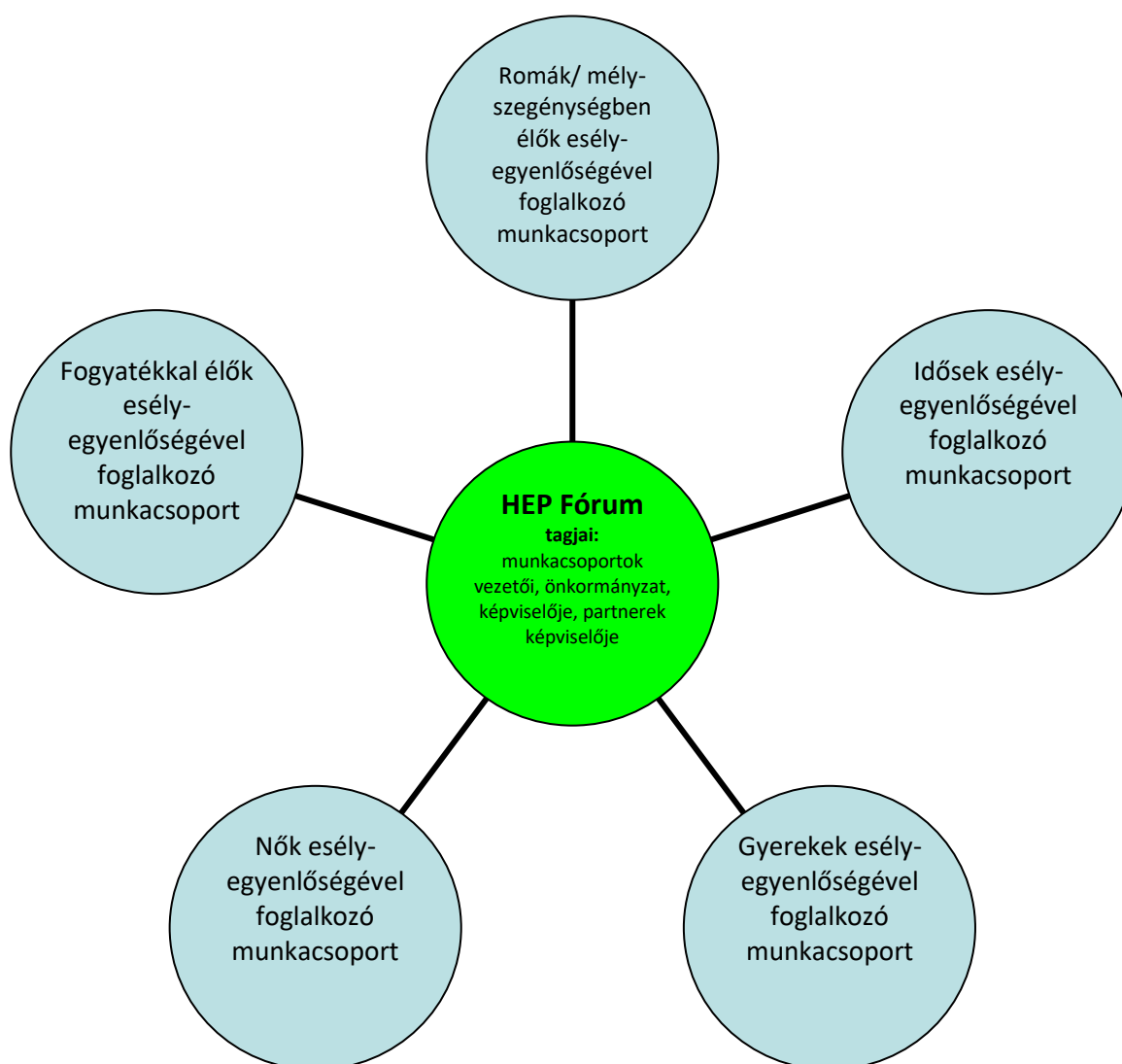
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nyárad község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nyárad község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 27/2024 (VII. 10.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Nyárad, 2024. július 10.

Vajda Andrea
jegyző

Pajak Károly
polgármester

Nyárád Község Önkormányzat Képviselő-testülete
8512 Nyárád, Kossuth u. 1.

Szám: Ny/139-7/2024.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V I K I V O N A T

Készült: Nyárád Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. július 10. napján
10:00 órai kezdettel megtartott nyilvános képviselő-testületi üléséről készült
jegyzőkönyvből

Az ülés helye: Nyárád – Polgármesteri Hivatal

3) N a p i r e n d: Nyárád Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi
Programjának (2024-2029) elfogadása

E l ő d ó: Pajak Károly polgármester
(írásos előterjesztés)

Nyárád Önkormányzati Testülete az előterjesztés alapján, 4 igen szavazattal, ellenszavazat és
tartózkodás nélkül meghozza a következő határozatát:

27/2024. (VII.10.) sz. Nyárád Önkormányzati Testület határozata:

Nyárád Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Nyárád Község
Önkormányzat 2024-2029. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját
elfogadja.

Kéri a tisztségviselőket, hogy a döntésről az érdekelteket értesítsék.

Határidő: Azonnal

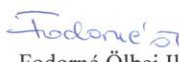
Felelős: Pajak Károly polgármester
Vajda Andrea jegyző
K.m.f.

Pajak Károly sk.
polgármester

Vajda Andrea sk.
jegyző

A jegyzőkönyvi kivonat hitelélül:

Nyárád, 2024. július 11.

Fodorné Ölbei Ilona
vezető főtanácsos

